

Sochár Tibor Bártfay Čestným občanom Nitry

Národný umelec, sochár Tibor Bártfay sa od 4. septembra stal Čestným občanom Nitry. Udelenie tohto titulu schválili mestskí poslanci a na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva mu tento titul odovzdal primátor Jozef Dvonč. Tibor Bártfay sa tak stal v poradí už šestnástym nositeľom tohto vysokého mestského vyznamenania.

Udeľuje sa osobnostiam, ktoré sa zvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj mesta a život jeho obyvateľov, alebo obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými činmi. Čestné občianstvo Nitry mu udelili pri príležitosti jeho životného jubilea, za ceľoživotné dielo a zviditeľnenie mesta Nitry.

Na slávnostnom zasadnutí sa okrem primátora Jozefa Dvonča, zúčastnili aj jeho zástupcovia Štefan Štefek a František Baláž, členovia mestskej rady, ako aj niektorí poslanci MsZ. Primátor vysoko ocenil dielo tohto popredného slovenského sochára, rodáka z Nitry, ktorého v životnom smerovaní ovplyvnil jeho otec, taktiež významný sochár Július Bártfay.

„Dostal som niekoľko domácich aj zahraničných ocenení, ale to najkrajšie je, keď ho dostanem od rodného mesta,“ to boli prvé slová T. Bártfaya po

prevzatí ocenenia. Dodal, že zhruba pred 20-timi rokmi robil bilanciu svojho diela a napočítal 2 200 sôch, z toho 35 monumentálnych pomníkov. „Neviem, ako som to zvládol. Pravdou je, že môj pracovný deň trval 20 hodín,“ poznamenal. Svoje umelecké pôsobenie ešte nepokladá za skončené a aj v 85-tich rokoch stále tvorí. „Bojím sa myslieť, lebo hneď vznikajú nové diela. Môj najväčší nepriateľ je čas - 24 hodín je málo,“ povedal žartovne Tibor Bártfay.

pokračovanie na 3. str.

Ocenenie prevzal od primátora J. Dvonča. L. Synaková

OBSAH

- 2 Mesto odkúpi čas priemyselného parku
- 4 Austrália vzdialená a predsa blízka
- 5 Začiatok októbra bude patriť Dňom českej kultúry
- 6 Deň otvorených dverí
- 8 Delegácia mesta na fóre miest
- 9 Klokočina na nohách
- 10 Nitra - mesto, ktoré premostuje a spája
- 11 Prvé kino pre nevidiacich
- 12 Z denníka hliadok mestskej polície
- 13 Za čistejšie mesto, v ktorom žijeme
- 14 Nová rozprávka a cesty na festivaly
- 15 Kam za kultúrou
- 28 Čo má nové Ladislav Zrubec
- 30 Námestie pred DAB zdobili figúrky
- 31 Hana Hegerová a jej šansóny
- 32 Komunitné centrum ponúka pomoc
- 33 Nominácie na DOSKY
- 34 Aspoň raz v živote vystúpiť na Kriváň
- 35 Fotografie herca Borisa Farkaša
- 36 Po stopách minulosti
- 37 Gustáv Löger ...
- 38 Slováci z Dolnej zeme...
- 39 Rodinné striebro
- 40 Vinea z Nitry chutí ľuďom dodnes

Medzi prioritami rekonštrukcia lanovky a mestského domu

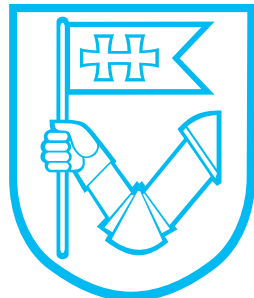
Prvé podovolenkové stretnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre sa uskutočnilo vo štvrtok 23. augusta. Poslanci na ňom okrem iného prerokovali protest prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra proti uzneseniu Mestského zastupiteľstva v Nitre zo dňa 19. 12. 2006, ktorým bol Štefan Štefek schválený do funkcie poslanca dlhodobovo uvoľneného na výkon funkcie. Poslanci si vypočuli protest prokurátora, ale nevyhoveli mu, pretože od 1. septembra vstúpi do platnosti novela zákona, ktorá umožní, aby primátor mal oficiálne dvoch zástupcov.

Prerokovali návrh na vstup Mesta Nitra do Občianskeho združenia Nitra - Partnerstvo sociálnej inklúzie, vyhodnotili plnenie rozpočtu Mesta Nitra za I. polrok 2007 a schválili návrh pravidiel zostavovania rozpočtu na rok 2008, kde uložili prednosť MsÚ zapracovať do návrhu rozpočtu mesta na rok 2008 investičné akcie, ktoré navrhnu výbory mestských častí v minimálnej sume 21 380 tis. Sk, pričom táto suma sa rozdelí pre jednotlivé výbory mestských častí v členení: 50 % podľa počtu obyvateľov k 1. 9. 2007 a 50 % podľa dĺžky verejných komunikácií. Prerokovali aj návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta na rok 2007 a návrh rozpočtového opatrenia v rozpočte na rok 2007 príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre. Schválili návrh „Konceptie rozvoja Mesta Nitra v oblasti tepelného hospodárstva“.

MsZ prerokovalo informatívnu správu o evidovaných žiadostiach na zmeny a doplnky Územného plánu mesta Nitra a schválilo rozsah požiadaviek,

ktoré budú predmetom obstarania dokumentácie zmien a doplnkov Územného plánu mesta Nitra na základe požiadavky VMC č. 2 Staré Mesto. Hlavnému architektovi mesta uložili navrhnúť vhodné lokality v centre mesta pre výškové dominanty tak, aby bol zachovaný historický charakter mesta. Schválili návrh časových plánov zasadnutí rozčlenených komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre na II. polrok 2007. **Mestské zastupiteľstvo bude zasadať 11. októbra, 22. novembra, 13. decembra, Mestská rada sa zide 16. októbra, 6. novembra, 27. novembra a 11. decembra.**

MsZ vyhodnotilo verejnú obchodnú súťaž na Dom opatrovateľskej služby na Hollého 9 v Nitra ako neúspešnú a vzalo na vedomie návrh jediného uchádzača LL real invest, s.r.o., so sídlom na Štúrovej 165 v Nitre. Primátorovi mesta Nitra poslanci odporučili rokovať s týmto uchádzačom o možnosti realizácie zámeru - výstavby bytových jednotiek pre nájomníkov DOS Hollého 9 ako kompenzácie bývania

za objekt DOS na Holého 9. Prerokovali a schválili priority Mesta Nitra za účelom zabezpečenia podkladov potrebných pri predkladaní žiadostí na získanie finančnej pomoci zo ŠF EÚ podľa predloženého návrhu vrátane nasledovných doplňujúcich návrhov, keď do tohto zoznamu priorit doplnili rekonštrukciu lanovej dráhy Zobor - na základe uzn. č. 3/2007 Komisie MZ pre cestovný ruch a zahraničné vzťahy a rekonštrukciu a modernizáciu Mestského domu na Štefánikovej tr. 1. Prerokovali zámer na využitie objektu na Braneckého ulici za účelom poskytovania sociálnych služieb v Nízkoprahovej nocľahárni a v Dennom azylom centre. Materiál vrátili predkladateľovi na prepracovanie s poznámkou, že sa bude o ňom opätovne rokovať na najbližšom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Prerokovali aj informatívnu správu o predaji bytov na území mesta Nitra za obdobie v čase od 22. 6. 1995 do 30. 6. 2007.

(syn)

Mesto odkúpi časť priemyselnej zóny

Na mimoriadnom zasadnutí mestského zastupiteľstva 14. septembra popoludní poslanci riešili naliehavé problémy, od ktorých závisí urýchlené riešenie rozširovania priemyselnej zóny. Poslanci súhlasili s návrhom na odkúpenie nehnuteľností do vlastníctva Mesta Nitra - priemyselnej zóny v katastrálnom území Mlynárce (technická infraštruktúra) od vlastníkov - spoločnosti Nitra Invest, zastúpenej Ing. Ondrejom Ščurkom (31 820 m², 43 716 m²) a od Biskupského úradu Nitra (9 178 m²). Ide o pozemky potrebné na vybudovanie technickej infraštruktúry - dopravných zariadení a inžinierskych sietí pre významných zahraničných investorov (Sony a ICS), ktorí prejavili záujem etablovať sa v tejto lokalite. Na základe znaleckého posudku vyčíslili cenu za tri parcely v celkovej výmere 84 714 m² na 49 400 000 Sk. Podľa tohto znaleckého posudku mesto Nitra požiadalo MH SR o poskytnutie dotácie vo výške 49,4 mil. Sk na zabezpečenie výkupu pozemkov v priemyselnej zóne Mlynárce. Poslanci prerokovali a schválili návrh na zmeny v obchodnej spoločnosti „Nitrianska investičná, s.r.o.“, ktoré sa týkajú rozšírenia predmetu činnosti obchodnej spoločnosti o predmet reklamnú a propagačnú činnosť. Ďalším bodom, ktorý poslanci prerokovali na mimoriadnom zasadnutí, bol návrh na zmenu uznesenia mestského zastupiteľstva z mája t.r., týkajúci odkúpenia ubytovne na Hlbokej ulici. Poslanci vyjadrili súhlas s tým, že budova s pozemkami sa kúpi v celosti za kúpnu cenu stanovenú dohodou zmluvných strán vo výške 19 mil. Sk. (syn)

Tibor Bártfay Čestným občanom Nitra

Pri podpise do Pamätnej knihy umelcovi asistovala poslankyňa Eva Hlaváčová. Foto: Autorka

dokončenie z 1. str.

Narodil sa 12. mája 1922 v Nitre. Venuje sa sochárstvu, maliarstvu, kolážam a kresleniu. V Nitre vytvoril napríklad bronzovú sochu kniežata Pribinu na Pribinovom námestí či súsošie Protest proti vojne v mestskom parku. Je zároveň autorom bronzovej sochy Lenina v nadživotnej veľkosti, ktorá kedysi dominovala vtedajšiemu Leninovmu, dnešnému Svätoplukovmu námestiu. „Nikdy som nebol v strane, keď som dostal zákazku, bral som to profesionálne a vždy som sa snažil vytvoriť dobrú sochu,“ hodnotí Bártfay.

Umelca predstavila poslankyňa Olga Csákayová. Jeho tvorba je rozmanitá - okrem sochárstva sa venuje aj maliarstvu, kolážam a kresleniu. Aj preto dostal od primátora ako darček temperové farby a štetce. V jeho tvorbe cíti množstvo vplyvov - siaha od kubizmu cez neoklasicizmus až po surrealizmus. Druhovo aj tematicky mnohostranná tvorba majstra zahŕňa portréty, komornú, voľnú aj architektonickú plastikú s historickými a športovými námetmi a hlavne monumentálne pomníkové súsošia.

Sochársky sa podieľal na viacerých urbanistických realizáciách - jeho dielom sú sochy na bratislavskom Slavíne, (kde pôsobil ako spoluautor), súsošie na Námestí Ludovíta Štúra a je autorom známej fontány Planéta mieru na Hodžovom námestí v Bratislave. Podpísal sa pod autorstvo známeho cyklu komorných plastík historických osobností slovenských a slovenský dejín, v ktorých vyjadril historický základ, z ktorého vyšli Slovania. Spodobnil ducha slovenského národa od osobností Veľkomoravskej ríše až k novším dejinám. Pri 1100. výročí úmrtia kniežata Svätopluka pripravil námet na emisiu poštových známok. Z nitrianskej tvorby je významná bronzová socha kniežata Pribinu (1989) stojaca na Pribinovom námestí, Protest proti vojne (1964) v mestskom parku na Sihoti a Protest (Prežijú rok 2000?) a Snem vtákov na Svätoplukovom námestí pred DAB. Medzi gratulantmi nechýbali laureáti mestských titulov a ocenení z minulých rokov. Umelca sprevádzala manželka, ktorá stojí po jeho boku niekoľko desiatok rokov.

Ludmila Synaková
foto: autorka

Austrália vzdialená a predsa blízka

V dňoch 20. až 25. augusta navštívila naše mesto oficiálna delegácia z partnerského mesta Gosford (Austrália). Oficiálnu delegáciu v zložení primátor Gosfordu Laurie Maher a členovia delegácie - člen Mestskej rady Gosfordu Robert Bell a prednosta mestského úradu Gosfordu Peter Wilson oficiálne prijal primátor Nitrý Jozef Dvonč. Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia primátora František Baláž a Štefan Štefek, poslanec MsZ a podpredseda NSK Ján Vančo, poverená vedúca oddelenia propagácie mesta, cestovného ruchu a NISYS Zuzana Kanášová a koordinátorka partnerských vzťahov Katarína Macúchová. Zástupcovia oboch strán si vymenili skúsenosti z riadenia a fungovania svojich miest a zhodnotili úroveň partnerských vzťahov, ktorá sa realizuje najmä na kultúrnom poli. Obaja primátori potvrdili platnosť zmluvy medzi mestami Gosford a Nitra, podpísanú 10. septembra 1988 na dobu neurčitú v Gosforde, na ďalšie 5-ročné obdobie (2007-2012), ktorou sa obe mestá za-

Vedenia oboch miest pri znovupodpisovaní zmluvy o partnerskej spolupráci.

väzujú pokračovať v spolupráci v zmysle predchádzajúcich zmlúv a dohôd. Ako definovali v zmluve, pozornosť sústredia na výmenné aktivity v oblasti sociálneho života, kultúry, ekonomiky a športu. „Partnerské vzťahy musia byť užitočné pre obe strany, aby slúžili ako príklad priateľstva a dobrej vôle medzi národmi,“ konštatoval primátor Gosfordu L. Maher.

Okrem iného sa zaviazali pokračovať vo výmene skúseností medzi mestskými organizáciami, v sociálnom a ekonomickom rozvoji, pri príprave

a organizácii informačných výstav. Cieľom spolupráce bude vzájomné informovanie obyvateľstva o cieľoch a výsledkoch spolupráce. Prioritami partnerskej spolupráce bude mobilita mladých ľudí v oblasti vzdelávania, kultúrne výmeny a filantropia, spolupráca v oblasti kultúrno-umeleckej tvorby formou prezentácie umelcov a kultúrne vystúpenia so zameraním na špecifiká oboch národných kultúr.

V rámci pobytu sa hostia z Gosfordu stretli s vedením obidvoch nitrianskych univerzít, rokovali s rektorom UKF Liborom Vozárom, ako aj s prorektorom SPU Vladimírom Ratajom a Magdalénou Lacko - Bartošovou. Cieľom pracovného stretnutia bolo hľadanie priestoru pre možnú spoluprácu s univerzitami v Austrálii, prípadne priamo v Gosforde. Delegácia si počas návštevy prezrela mesto a jeho turistické atrakcie. V rámci krátkej návštevy Slovenska navštívili Bratislavu, rázovitú obec Čičmany, pozreli si Bojnický zámok a Slovenský betlehem v Rajeckej Lesnej.

Ludmila Synaková

Primátor Gosfordu s rektorom UKF Liborom Vozárom.

Foto: K. Macúchová

Začiatok októbra bude patriť Dňom českej kultúry v Nitre

Nie je to tak dávno, čo sme českú kultúru vnímali ako neoddeliteľnú súčasť nášho bytia. Uvedomovali sme si, že určitými prvkami sa nám podobá a v niečom je celkom iná. Túto rôznorodosť, no pritom až veľkú pribuznosť, sme si začali uvedomovať až po rozdelení republiky. Kultúra nás začala opäť spájať a spája nás dodnes. V snahe priblížiť sa k českej kultúre, organizuje Mesto Nitra v období od 10. do 14. októbra Dni českej kultúry v Nitre.

Mesto Nitra sa v úsilí rozvíjania kultúrnej tradície medzi českým a slovenským národom podujalo na usporiadanie Dní českej kultúry. S potešením je opäť vítaná spolupráca s partnerskými mestami České Budějovice a Kroměříž, ako aj s mnohými kultúrnymi inštitúciami pôsobiacimi v meste Nitra, ktorých účasť bola hodnotným článkom pri tvorení prvého ročníka programu.

V rámci programu sa v nitrianskej Synagóge predstavia populárny spevák Dan Bárta s triom Roberta Balzara, Schola Gregoriana Pragensis. Milovníci divadelného umenia si budú môcť vychutnať predstavenie divadla z Českých Budějovic, vo výstavnom priestore DAB si budete môcť pozrieť fotografie z partnerského mesta Kroměříž. Tento týždeň slávnostne otvoria výstavu Česko-

slovenskej známkovej tvorby v Ponitrianskom múzeu.

Súčasťou Dní českej kultúry bude aj módna prehliadka slovenských a českých módných návrhárov v nitrianskej Synagóge.

Hostia nitrianskych reštaurácií si budú môcť vychutnať tradičné české jedlá a posedieť si pri swingu a country-folku v podaní českých kapiel. Milovníkov filmu čaká prehliadka českých filmov.

Blížšie informácie o všetkých podujatiach prinášame v programovej prílohe mesačníka Kam za kultúrou, ktorú nájdete uprostred nášho časopisu.

(syn)

Nitrianski seniori na návšteve Kroměříža

Do najmenších detailov premyslený program očakával návštevu seniorov z partnerského mesta Nitra v Kroměříži. Tentoraz boli pripravené aj možnosti pre tých, ktorí by si prišli aj niečo iné - jednoducho hostitelia dbali na maximálnu spokojnosť. Kluby seniorov sa stretávajú už od roku 2000. Od prvých kontaktov sa návštevy zmenili do osobných priateľských stretnutí, účastníci sa väčšinou oslovujú krstnými menami a je na nich, o čom sa rozprávajú. Ako medzi dobrými kamarátmi.

Hostí z Nitra najskôr prijal starosta Kroměříža Miloš Malý a jeho zástupkyňa Jarmila Číhalová. Počas malého pohostenia predstavila riaditeľka

Knižnice Kroměřížska Šárka Kašpárková všetky programy, ktoré sa venujú vzdelávaniu seniorov v Kroměříži. Od Akadémie III. veku, Univerzity III. veku v spolupráci s Univerzitou Tomáša Batu v Zlíne cez kurzy tréningovania pamäte až po krátke kurzy ovládania počítačovej techniky. Z radnice sa seniori presunuli do Múzea Kroměřížska, kde si prezreli unikátnu expozíciu Noviny zo všetkých kontinentov.

Kolekciu novín zo 180 zemí sveta zhromaždil redaktor Kroměřížskeho zpravodaja Miroslav Karásek, ktorý ich výstavou sprevádzal a odpovedal na všetky otázky. Potom sa presunuli do novopostavené-

ho Domova seniorov na Erbenovom nábřeží. Tam obdivovali moderné riešenie ubytovania približne 140 ľudí a celodennú starostlivosť o ich starnutie. Po obede nasledovala návšteva jedinečnej výstavy Orbis pictus v Kvetnej záhrade.

Záver návštevy patril priateľskému posedeniu v klube seniorov, ktorý sídli v Klube Starý pivovar.

Kapela Senior band hrala tie správne rytmy, dobrú náladu podporil aj dúšok dobrého vína ako z nitrianskych, tak z kroměřížských pivníc. V zápise do kroniky sa zo stretnutia opäť objaví správa o nezabudnuteľnej návšteve dobrých priateľov.

Miroslav Karásek

Deň otvorených dverí sa stretol so záujmom verejnosti

Občania privítali iniciatívu samosprávy

Vo štvrtok 6. septembra sa na Mestskom úrade v Nitre uskutočnil Deň otvorených dverí. Občania dostali možnosť lepšie spoznať činnosť mestského úradu a mohli sa stretnúť s volenými predstaviteľmi mesta. Viacerí túto príležitosť využili - primátora, jeho zástupcov Františka Baláža a Štefana Štefeka, ako aj prednostu úradu Ľubomíra Martinku navštívili v ich pracovniach. Študenti strednej školy si od prednostu vypýtali dovoľenie na navštívenie do jeho e-mailovej pošty.

Občania, ktorí využili túto príležitosť a počas Dňa otvorených dverí navštívili mestský úrad, sa mohli oboznámiť s pestrou paletou činností, ktorú plní mestská samospráva. Na prizemí budovy sa mesto predstavilo ako kandidát na získanie titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013. Občania sa dozvedeli, v akej fáze sa nachádzajú prípravy pred novembrovým podaním projektu.

Dopoludnia sa vedenie mesta stretlo v zasadačke úradu so študentmi stredných škôl, kde im prostredníctvom krátkej prednášky vysvetlili fungovanie samosprávy. Študenti položili mnoho zvedavých otázok, no oveľa živšie sa ukázalo byť stretnutie primátora a vedenia mesta s občanmi v popoludňajších hodinách. Do zasadačky mestského úradu

Študenti sa zaujímali o budúcu podobu mesta pod Zoborom. Maketa znázorňovala aj plánovanú výstavbu.

prišlo niekoľko desiatok, prevažne starších občanov, ktorí sa zaujímali o dianie na úrade, kritizovali nečistotu v meste a sťažovali sa na hlučné správanie mladých ľudí na Mostnej ulici a pri Starej pekárni.

Primátor im prisľúbil, že v tejto veci sa spolu s Mestskou políciou pokúsi urobiť nápravu, ale zrejme ako najschodnejšia cesta sa ukazuje byť výstavba spoločensko-zábavného centra na brehu rieky Nity v Brezovom hájiku. Treba veriť, že po ukončení stavby sa mládež postupne presunie za zábavu na toto miesto, kde nebude nikoho rušiť.

S mimoriadnym záujmom verejnosti sa stretlo prezentovanie programu Nitra - zdravé mesto. Občania si da-

li zmerať obsah CO₂ v dychu fajčiarov, hladinu cholesterolu, výšku krvného tlaku, BMI index a od zdravotníckych odborníkov získali informácie, ako majú zmeniť svoj životný štýl, aby predišli civilizačným ochoreniam. Do spolupráce sa zapojila Katedra výživy ľudí SPU a Katedra ošetrovatelstva UKF.

V obradnej sieni sa prezentovalo oddelenie kultúry a športu, v izbe partnerských miest sa rozložilo oddelenie cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS. Občania sa zaujímali o možnosti trávenia voľného času a informovali sa na perspektívy rozvoja turizmu.

Občania mohli navštíviť aj klientske centrum, ktoré slúži občanom nielen počas

pracovných dní, ale od nového roku aj v sobotu dopoludnia.

Vo vestibule na prvom poschodí bola vystavená územno-plánovacia dokumentácia mesta a občania získali informácie o pripravenosti mesta na 2. programovacie obdobie rokov 2007 až 2013. Útvár hlavného architekta prezentoval územné plány jednotlivých častí mesta. Občania sa mohli stretnúť s pracovníkmi Mestských služieb Nitra, Nitrianskych komunálnych služieb, SAD a firmy ELCOMP a poinformovať sa o svojich problémoch a požiadavkách.

V tento deň bola slávnostne odovzdaná do užívania časť Podzámskej ulice, ktorú pre zosuv pôdy hradného kopca pred niekoľkými rokmi uzavreli. S výstavbou oporného múru, ktorý zabráni zosuvu kopca sa začalo už pred dvoma rokmi. Práce však boli z finančných dôvo-

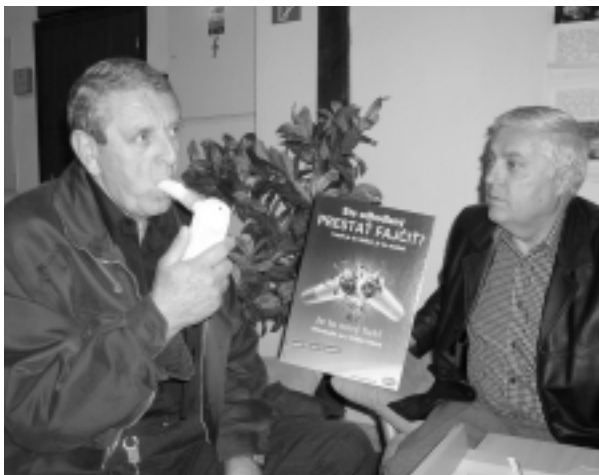
dov prerušené a obnovili sa až tento rok. Celkové náklady na rekonštrukciu predstavujú 27 mil. Sk. Do celkových nákladov na opravu započítali aj náklady na cestu zo zámkovej dlažby, ktorá má odvodňovaciu funkciu.

V tento deň odovzdali do užívania zrekonštruované a zámkovou dlažbou vyložené priestranstvo pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na Štefánikovej triede 88. Práce financovali z viacerých zdrojov - časť z nich: 1,5 mil. Sk išlo z mestského rozpočtu a 500-tisíc Sk z rozpočtu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Obnovená je aj fontána, ktorá nefungovala dlhé roky. Podľa primátora si tento priestor zaslúžil opravu, pretože je súčasťou vstupu do mesta z autobusovej stanice a denne tadiaľ prejdú stovky občanov.

Ludmila Synaková

VEDA **na zelenej lúke**

Nitra sa stane významným centrom biotechnológií na Slovensku, pretože tu má vyrásť vedecko-technologický park BioTech zameraný na biotechnológie, agrobiotechnológie a biomedicínu. Realizáciu spoločného zámeru iniciovali Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra a spoločnosť Euro Projekt Servis, ktorý spolu s miestnymi výskumnými ústavmi projekt iniciovali. V súčasnosti sa pracuje na príprave stanov združenia právnických osôb a zakladateľskej zmluvy o založení združenia právnických osôb. Prvotné náklady odhadujú na 200 miliónov korún - podľa zabezpečenia pozemkov a ich majetkového vyrovnania. Do realizácie môžu vstúpiť i subjekty zo súkromnej i verejnej sféry. Umiestnenie BioTechu by mohlo byť v Ústave genetiky a biotechnológie rastlín SAV. Podľa riaditeľky ústavu A. Preťovej „pri príprave Biotechnologického parku je potrebné ešte doladiť legislatívne záležitosti, ale verím, že v krátkom čase sa bude realizovať“. Na Biotech sa má do roku 2013 získať zhruba 3,5 miliardy korún zo štrukturálnych fondov EÚ na rozvoj vedy a výskumu v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, bezpečnosti potravín a environmentálnych biotechnológií. **(syn)**

Obsah CO₂ v dychu fajčiarom meral známy nitriansky odborník primár MUDr. Daniel Paulovič.

Návšteva nitrianskej delegácie v partnerskom meste Zielóna Góra

Primátor na fóre partnerských miest

Primátor Nitry J. Dvonč, primátor Zielónej Góry K. Kaliszuk a ich zástupcovia.

Poľské mesto Zielóna Góra, s ktorým má naše mesto 15 rokov trvajúce partnerské vzťahy, ožilo v dňoch 7. až 10. septembra mestskými slávnosťami a vinobraním. Na slávnostiach sa zúčastnila aj delegácia nášho mesta vedená primátorom Jozefom Dvončom v zložení viceprimátor Štefan Štefek a koordinátorka partnerskej spolupráce Katarína Macúchová. Súčasťou Dní Zielónej Góry bolo Fórum partnerských miest, do ktorého sa aktívne zapojila aj delegácia nášho mesta. Dejiskom fóra partnerských miest bola Zielonogorská univerzita, kde primátor Jozef Dvonč vystúpil s prednáškou na tému História a udržiavanie vinárskych tradícií v Nitre. Zielóna Góra prejavila záujem o rozvoj spolupráce v oblasti výmeny skúseností pri výrobe vína a tradícií s tým spojených.

Zástupcom nášho mesta sa dostalo spolu s ďalšími delegáciami družobných miest (Cottbus, Kraljevo, Iwano-Frankowsk, Troyes, L Aquila) oficiálneho prijatia primátorom

Zielónej Góry Januszom Kubickim. Na oficiálnom stretnutí na radnici za účasti viceprimátora Krzysztofa Kaliszuka zhodnotili doterajšiu spoluprácu pri spoločných projektoch, na financovanie ktorých úspešne získavajú finančné prostriedky z EÚ, hovorili o možnostiach spolupráce na budúce roky a možnosti participácie mesta Zielóna Góra na projekte EHMK 2013. Primátori oboch miest sa dohodli na vycestovaní pracovnej skupiny pozostávajúcej z pracovníkov MsÚ Nitry a organizácií zapo-

jených do projektov so Zielónou Górou, zodpovedných za jednotlivé oblasti spolupráce, ako napr. cestovný ruch, kultúra a šport, projekt tvorivých dielní pre postihnuté deti a pod., ktorí by dohodli konkrétne kroky. Tak, ako aj po minulých rokoch, aj tentoraz budú mestá spolupracovať na projekte spoločnej propagácie miest v rámci výstav CR v oboch krajinách. Zielóna Góra ponúkla Nitre možnosť spoluvystavovatela v ich nemeckom partnerskom meste Cottbus, ktorý sa organizuje každoročne v marci. Reciprocne Zielóna Góra môže svoje mesto a región prezentovať v januári na výstave SLOVAKIATOUR 2008 v Bratislave. I keď hlavným dôvodom návštevy bola výmena skúseností na 13. fóre partnerských miest, delegácia počas pobytu sa zúčastnila na prezentácii vinárov vo vinárskom dome, prezreli si ukážky prác miestnych ľudových remeselníkov, navštívili vinárske družstvo a múzeum Lubuskie land. **(syn)**

Primátor J. Dvonč vystúpil na fóre partnerských miest, kde hovoril o tradícii pestovania a výroby vína v Nitre.

Klokočina na nohách

Prvý septembrový víkend patrila na sídlisku Klokočina tradičnému Klokočinskému jarmoku. Tohto roku sa uskutočnil po šiestykrát a kvôli rastúcemu záujmu obyvateľov sídliska sa rozšíril na viacero miest. Samostatné priestory dostalo „občerstvovacie“ centrum, kde nechýbala bohatá ponuka typických jarmočných špecialít, ako sú klobásky, ražniči a cigánska pečenka, z nápojov pivo a burčiak. Diváci ocenili improvizovaný svahoter so sedením pod svahom a státím na svahu, skadiaľ bol dobrý výhľad na kolotoče.

Klokočinský jarmok slávnostne otvoril zástupca primátora Štefan Štefek, ktorý zdôraznil myšlienku zapojenia sa nášho mesta do projektu Európske hlavné mesto kultúry. Po defilé mažoretiek I.NIMA sa o dobrú náladu postarala skupina SENZUS. Kto bol hladný, mohol sa nasýtiť kotlíkovou fazulovicou. Zlatým klincom večerného programu bolo vystúpenie Michala Dočolomanského s piesňami z muzikálu Na skle maľované.

Klokočinský jarmok, to bola aj prezentácia ľudových remesiel a rezbárskeho umenia, jarmočná harmonika, Skautská osada - skautské hry a ukážky služobnej kynológie a raketových modelárov. Milovníci ľudovej hudby si prišli na svoje v programe, ktorý ponúka spevácka skupina Nádej z Cabaja, FS Fertuška z Jarku, FS z Dražoviec a fujarista Drahoš Daloš so synom. Sídliskové deti si každoročne pochvalujú súťaže s názvom VMČ deťom, kde víťazov ocenili hodnotnými vecnými cenami.

Vzdych nad sídliskom v sobotu rozvírili skokani zo Slovenského národného aeroklubu gen. M. R. Štefánika z Nitry - Janoviec. Milovníci motoristického športu ocenili možnosť na vlastné oči vidieť automobilové eldorádo a výkony jazdcov do vrchu. Tradičnou súčasťou jarmočného programu je podujatie Na kolesách proti rakovine. Ďalšou tohtoročnou novinkou boli ukážky latinskoamerických tancov. Sobotňajší večer ukončila klokočinská tancovačka s Janisou band. Do nedelňajšieho programu patrila súťaž v zbere PET fliaš a súťaž o najatraktívnejšieho strašiaka z tekvice.

Za najväčšiu atrakciu jarmoku treba označiť palacinky mňamky z Klokočinky, ako výstižne pomenovali súťaž v pečení tejto sladkej pochúťky. Tuhý súboj medzi sebou zvidlo dámske a pánske mužstvo, keď ho moderovala poslankyňa Marta Ráčová. A potom už nasledovalo divadelné predstavenie Krutohlavci v podaní Veličianskeho ochotníckeho divadla. Klokočinský jarmok

zakočila cimbalová muzika Grácia so spevákom Jožkom Černým. O rozlúčku s jarmokom sa postarala skupina Funny Fellows so speváčkou Zuzanou Haasovou. Deti si prišli na svoje v lunaparku, na bungee trampolíne a ďalších atrakciách. Klokočinský jarmok pripravili poslanci VMČ Klokočina v zložení RNDr. Marta Ráčová, Ing. Miloš Dovičovič, MVDr. Miroslav Bradáč, Ing. Lýdia Forrová, Ing. Ján Kovarčík, Ing. Rudolf Hlavačka, František Hollý, Ing. Jozef Čuboň a členovia z radov občanov. Pod realizáciu jarmoku sa podpísalo oddelenie kultúry a športu a oddelenie komunálnych činností a životného prostredia MsÚ.

(syn) foto: autorka

Nitra - mesto, ktoré premostuje a spája

Primátor Nitry Jozef Dvonč a členovia projektového tímu Európskeho hlavného mesta kultúry hovoria o posledných prácach na príprave projektu pred prvým výberovým (súťažným) kolom, ktoré bude v novembri. Okrem Nitry sa do celoslovenskej súťaže o titul EHMK zatiaľ zapojili aj ďalšie krajské mestá ako Košice, Banská Bystrica, Martin, Trnava a Prešov.

Projektový tím v Nitre pripravil pred definitívnym dokončením projektu už 2. kolo výzvy, ktorým oslovujú nitriansku verejnosť na predkladanie čiastkových projektov, alebo zaslanie originálnych nápadov súvisiacich s hlavnou myšlienkou: „Nitra - mesto, ktoré premostuje a spája“. Do spolupráce chcú zapojiť čo najväčšie skupiny obyvateľov, ako aj rôzne inštitúcie či organizácie. Ak máte zaujímavé a inovatívne nápady, alebo pripravujete netradičné a inšpiratívne podujatie v oblasti kultúry, vzdelávania, vedy, cestovného ruchu, športu a rôznych mládežníckych aktivít, ešte stále máte možnosť dostať práve svoj projekt do jedného z najprestížnejších európskych kultúrnych projektov a získať šancu na jeho realizáciu.

Aby bol váš projekt prijatý, musí spĺňať niekoľko požiadaviek a kritérií. Odporúčania projektového tímu sú nasledovné:

Projekt by mal podporovať a ďalej rozvíjať motto a hlavnú myšlienku nitrianskej kandidatury na EHMK 2013 a zároveň by mal korešpondovať s jedným zo štyroch tematických okruhov, ktoré nitriansku kandidaturu reprezentujú. **Tematické okruhy projektu**

1. DEDIČSTVO A HISTÓRIA: hľadanie nových súvislostí a interpretácie minulosti v kontexte európskej prítomnosti a minulosti,

2. JAZYKY: znovuobjavovanie a hľadanie univerzálnych jazykov dorozumievania štyroch tradičných etník/ komunit Nitry: Slováci, Maďari, Židia, Rómovia. Jazyk ako metafora - reč, ja-

zyk hudby, divadla, výtvarného umenia, spirituality atď.,

3. ŠTYRI ELEMENTY: slnko, ovzdušie, povodie rieky Nitry, agrosféra, úcta k ekosystému a štyri ročné obdobia,

4. SPIRITUALITA: 21. storočie - duchovnosť verzus konzum; ekumenizmus, sakrálne umenie, rôznorodosť náboženstiev - dialóg ako prostriedok

sa v regióne, ale je potrebné ich v roku 2013 aktualizovať a dať do súvislosti s mottom a hlavnou myšlienkou nitrianskej kandidatury. V jednotlivých projektoch je potrebné zachovať rovnováhu medzi tradičným umením a kultúrou a novým - sú-

Delegácia nášho mesta na konzultáciách v Bruseli v zložení primátor J. Dvonč, koordinátorka projektu A. Pacalajová a výkonný riaditeľ projektu J. Dóczy.

pre budovania vzájomného poznania, zmierenia a rešpektu.

Projekt zaradený do projektu EHMK 2013 by mal byť inovatívny a atraktívny pre rôzne cieľové skupiny a musí obsahovať európsku dimenziu - podporovať výmenu európskych umelcov; podporovať otvorenosť mesta a regiónu voči európskym vplyvom, atď. Projekt, ak aj pracuje s interpretáciou minulosti, by mal byť orientovaný na budúcnosť. Nitra má šancu stať sa EHMK nie preto - čím bola, ale preto, čím chce byť a čo chce Európe ponúknuť. Je možné použiť už existujúce tradičné podujatia odohrávajúce

časným umením, s prepojením na nové technológie a orientovať sa na využívanie netradičných prístupov v netradičných priestoroch, resp. sprístupňovať inovatívne umenie širokej verejnosti. Projekt by mal vždy brať do úvahy aspekty participácie verejnosti na jednotlivých podujatiach. Viac informácií o podávaní projektov, ako aj projektové formuláre a ďalšie odporúčania nájdete na novej webovej stránke www.nitra2013.sk. Môžete to byť práve vy a váš projekt, ktorý pomôže Nitre vyhrať súťaž o Európske hlavné mesto kultúry.

Ludmila Synaková

Prvé kino pre nevidiacich a slabozrakých

Zdanlivo nelogická vec sa stala skutočnosťou. V Nitre otvorili prvé slovenské kino pre nevidiacich a slabozrakých. Zrakovo postihnutým premietli český film *Šťastie*. Od premietania v tradičnom kine sa líši len komentárom, ktorý týmto netypickým návštevníkom kina lepšie priblíži, čo sa deje na plátne. V Čechách má podobný projekt kina pre ľudí so zrakovým postihnutím tradíciu už od roku 2002. S projekciami sa začalo 31. augusta v priestoroch bývalej Základnej školy na Nedbalovej ulici, kde mesto zriadilo Komunitné centrum. Kino je prístupné bezplatne širokej verejnosti. V tomto unikátnom kine sú vítaní taktiež dôchodcovia či študenti sociálnej práce.

„Komentované kino pre ťažko zrakovo postihnutých znamená, že film je vybavený samostatnou stopou s komentárom vizuálnych situácií, ktorých popis alebo vyjadrenie neobsahuje zvuková zložka fil-

mu. Ide o popis scény, činnosti účinkujúcich, situácií, predmetov, odevov a ďalších vizuálnych prvkov podstatných pre porozumenie diela a zámeru autora. Komentár je umiestnený do „tichých“ pasáží diela a umeleckou úrovňou zodpovedá jeho úrovni. Hlas komentátora je dobre rozlíšiteľný od hlasov originálnych aktérov filmu,“ povedal na margo noviniky predseda KO Zväzu slabozrakých a nevidiacich Josef Zbraneč.

Premiérová projekcia sa

uskutoční v rámci projektu SI-NA Nitra n.o. „Kino bez bariér“, ktorý podporilo takmer v plnej výške KONTA ORANGE a dofinancovala akciová spoločnosť BRAMAC Nitra. Vďaka realizácii projektu sa Nitra stala prvým mestom na Slovensku, kde nevidiacim a slabozrakým ľuďom premietajú takto upravené filmy. Komentované kino je jedinečným nástrojom na zabezpečenie inkluzie občanov so zrakovým postihnutím vo vzťahu ku kultúre a umeniu.

(syn)

Výstava detských prác v Klokančeku

Výtvarná a hudobná tvorivá dielňa *Nakresli a spievaj v materskom centre Klokanček* bola určená pre problémové deti zo sídlisk *Diely* a *Klokočina*. Organizátori ju zamerali na ich zručnosť, ako sú komunikácia, priateľstvo a spolupráca, ktoré podporujú integráciu do prirodzeného prostredia prostredníctvom výtvarnej a hudobnej činnosti. Deti získali priestor na stváranie svojho vnútorného sveta a svojho miesta v rodine. Na začiatku a na konci výtvarnej tvorivej dielne absolvovali testy a individuálne sa stretli so psychológom. Foto: L. Synaková

Z denníka hliadok mestskej polície

- zadržali muža, ktorý odcudzil z areálu bývalého pivovaru dve päťice z osvetlenia. Prípád odstúpili z dôvodu podozrenia z trestného činu príslušníkom PZ na doriešenie,
- zadržali posádku vozidla s českým evidenčným číslom, po ktorej bolo vyhlásené pátranie z dôvodu podozrenia z krádeží v rodinných domoch vo Vrábloch. Prípád si prevzali na doriešenie príslušníci PZ,
- maloletých podnapitých chlapcov pozorovali na Mostnej ulici. Chlapcov predviedli do budovy MsP. Sem si ich prišli prevziať ich rodičia, s ktorými si príslušníci MsP pohovorili,
- na Hollého ulici zadržali dvoch mužov, ktorí ukradli benzín z nádrže vozidla. Prípád postúpili na objasnenie,
- príslušníkom PZ odstúpili na doriešenie muža, ktorý jazdil na motorovom vozidle pod vplyvom alkoholických nápojov a bez vodičského oprávnenia,
- našli občianku z obce Paňa, trpiacu Alzheimerovou chorobou, po ktorej bolo vyhlásené pátranie. Ženu si po vyzozumení prevzal jej manžel,
- zadržali muža, ktorý kradol z pivničných okien na Sitnianskej ulici hliníkové lišty. Aj tento prípad postúpili na objasnenie,
- zistili dvoch mužov, ktorí odcudzili z bývalého ihriska na Krompašskej ulici kari rohože - prípad postúpili na objasnenie,
- hliadka mestskej polície zabezpečovala miesto udalosti na Dlhej ulici, kde horelo osobné motorové vozidlo. Boli tam až do príchodu hasičov, ktorí požiar uhasili - vzniknutú udalosť si prevzala hliadka PZ,
- na základe oznamu občana

nov na pohyb neznámej ženy, ktorá sa bez odevu pohybuje po Novozámockej ulici, napokon zistili, že žena nastúpila do autobusu mestskej linky a na ďalšej zastávke autobusu na našu výzvu vystúpila, aby ju napokon privolanou sanitkou prepavili za súčinnosti hliadky MsP do nemocnice,

- dezorientovanú osobu pohybujúcu sa v župane na Dolnozoborskej ulici hliadka zaviezla späť do liečebného ústavu,
- psychicky narušeného trinásťročného chlapca, ktorý fyzicky napadol svojho otca previezli do Fakultnej nemocnice v Nitre na oddelenie klinickej psychológie,
- na základe oznamu občanov o imobilnom susedovi, ktorý z bytu na Hviezdnjej ulici kričič o pomoc, hliadka udalosť preverila a privolala hasičov - tí potom vnikli do bytu cez okno a poskytlí lekársku pomoc, až napokon zabezpečili, aby táto osoba bola po prvotnom ošetrení prevezená sanitkou do nemocnice. **(haj)**

Inaugurácia známky

Poštovú známku v hodnote 15 Sk znázorňujúcu Nitriansky evanjeliár, inaugurovali v sobotu 22. septembra v priestoroch Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre. Známkou vydala Slovenská pošta v rámci emisie Klenotnica múzei. Autorom známky Nitriansky evanjeliár je doc. Art. Martin Činovský. Rozmery známky sú 26,5 x 44 mm, o grafickú úpravu sa postaral Pavol Choma, známu vytlačili v tlačiarňi PTC Praha na rotačnej ocelotlačí v kombinácii s hlbkotlačou. Znáмка vyšla v náklade 300 000 kusov. Auto-

rom výtvarného návrhu FDC je Pavol Choma, ktorý vytvoril aj návrh na pečiatku. Technika tlače FDC je ocelotlač z plochej platne. Náklad FDC je 3 200 ks. Inaugurácii známky predchádzala omša v Nitrianskej katedrále - Bazilike svätého Emeráma. Nitriansky evanjeliár je najstaršia a najväčšia knižná pamiatka Nity z 11. storočia. Patrí medzi klenoty hradnej katedrály. Ide o rukopisnú liturgickú knihu písanú na pergamenovných listoch karolínskou minuskulou s iluminovanými iniciálkami. **(syn)**

Za čistejšie mesto, v ktorom žijeme

„Čistota a poriadok“ patrili k dvanástim prioritám volebného programu primátora Jozefa Dvonča s velavravným názvom „Za rozvoj Nitry“. Občania mu tým, že ho zvolili do funkcie, dali najavo aj svoju túžbu po krajšej a teda čistejšej Nitre. Aj to bolo dôvodom, prečo sa v dňoch od 6. do 8. septembra po prvýkrát v histórii Nitry uskutočnili Dni upratovania. Pod mottom „Za čistejšie mesto, v ktorom žijem“ ich vyhlásil primátor Jozef Dvonč, ktorý ide za svojím cieľom - Nitru sa zmení na čisté a kultúrne mesto.

Myšlienkou týchto dní bolo poupratovanie verejných priestranstiev, a to v okolí obytných domov v komplexnej aj individuálnej bytovej zástavbe, v areáloch škôl a v okolí veľkých subjektov. Cieľom bolo zlepšiť estetický vzhľad jednotlivých častí mesta a vyzbierať hlavne znečistené papiere, plasty, plechovice a iný neporiadok, povalujúci sa na verejných priestranstvách.

Podľa vedúceho oddelenia komunálnych činností a život-

ného prostredia MsÚ Ing. Pavla Jakubčina, na zapojenie sa do upratovania vyzvali občianov, školy a subjekty, napojené mesto. Na mestskom úrade všetkým záujemcom poskytli zadarmo vrecia na odpad. Celkovo si občania vyzdvihli 450 vriec. Do upratovania sa zapojilo štrnásť materských škôl, dvadsaťpäť základných škôl, Centrum voľného času Domino, Liečebno-výchovné sanatórium Kynek, Stredná priemyselná škola Nitra - Mlynáre, Obchodná akadémia, Spoločenstvo vlastníkov bytov na Výstavnej a na Škultétyho ulici.

Po naplnení vriec odpadom z upratovania okolia, ich občania a žiaci priniesli k stojisku nádob. Na upratovaní vyzbieraného odpadu spolu s mestským úradom participovali Nitrianske komunálne služby, ktoré zabezpečovali odvoz vyzbieraného odpadu. Po vrecia si mohli prísť aj občania z komplexnej, ako aj z individuálnej bytovej zástavby. Týchto však bolo pomenej. Okrem toho na území mesta zriadili dva mobil-

né zberové dvory, ktorým v budúcnosti zmenia stanovište. Jedno miesto sa nachádzalo na parkovisku pri atletickom štadióne na Triede A. Hlinku, druhé bolo na voľnej ploche pri ZŠ na Alexyho ulici. Počas celých troch dní upratovania bol na každom z týchto zberových dvorov človek, ktorý zber reguloval, navigoval a usmerňoval. Občania sem mohli priniesť aj nadrozmerný odpad, ktorý sa do bežných smetných nádob nezmestí. „Boli sme dohovorení s NIKOS-om, že ak sa veľkorozmerné kontajnery naplnia, okamžite privezú druhý kontajner. Žiaľ, na tieto zberové dvory občania priviezli len 0,8 tony odpadu, čo nie je veľa,“ konštatuje Ing. Jakubčín. „V menšom množstve priviezli aj PET fľaše a starý papier. Celkový výsledok veľkého upratovania zrejme poznačilo aj daždivé počasie, ktoré veľa ľudí odradilo od zapojenia sa do tejto akcie. Aj touto cestou však chcem vyzvať občanov, ktorým záleží na vzhľade ich životného a pracovného prostredia, že v prípade záujmu o dodatočné upratovanie, im na mestskom úrade zadarmo poskytneme vrecia, ktoré potom môžu položiť vedľa smetných nádob a pracovníci NIKOS ich odvezú.“

V týchto dňoch v meste štaruje pravidelné jesenné upratovanie, ktoré je zamerané na odvoz klasického komunálneho odpadu. Zostáva nám veriť, že spoločnými silami obyvateľov „vychováme“ k pozitívnemu vzťahu k životnému prostrediu a že Nitra bude čistým mestom, ktoré bude vzorom pre ďalšie slovenské mestá.

Nový upratovací stroj povysáva každý kúsok nečistoty.
Foto: L. Synaková

Nová sezóna v Starom divadle Nitra

Rozprávka o čertovi a cesty na festivaly

Staré divadlo v Nitre vstúpilo do novej sezóny tak, ako sa na správne divadlo patrí. V piatok 14. septembra vymenovali za riaditeľa Starého divadla v Nitre pána Ondreja Spišáka, dlhoročného režiséra Starého divadla v Nitre, ktorý do riaditeľského kresla zasadne po zosnulom Karolovi Spišákovi. O novej sezóne nám porozprávala dramaturgička divadla Veronika Gabčíková (na snímke).

- V pondelok 17. septembra sa začala prvou čítacou skúškou príprava novej inscenácie, ktorá bude mať premiéru 9. novembra o 18.00 hodine a 11. novembra o 15.00 hodine v priestoroch Štúdia Tatra. Ide o inscenáciu na motívy rozprávky Jána Drdu a naše divadlo ju bude uvádzať pod názvom Zabudnutý čert, alebo rozprávka o tom, že aj čert je iba človek! Pôjde o rozprávkovú komédiu určenú pre deti od 4 rokov. Dej príbehu o Zabudnutom čertovi je veľmi známy a jednoduchý. V starom zabudnutom dome žije už niekoľko storočí čert - Trepifajksel, ktorý má svoju „minútu slávy“ už dávno za sebou. Kedysi strašil, no dnes už nemá koho, a pretože v pekle na neho zabudli, žije si pohodlne v chalu-

pe, živí sa chrobákmi, žabami a všetkým, čo v lese nájde či uloví... Tento pohodlný život mu však naruší príchod baby Plajznerky. Ženy, veľmi pracovitej, vynachádzavej a poctivej. Tá ho i vďaka svojmu kulinárskemu umeniu postupne „poludští“, naučí ho pracovať a žiť v spoločnosti ľudí... V jedno nedeľné popoludnie, však túto idylu naruší náhodné stretnutie sa Trepifajksla, teraz už Matesa, s iným čertom, ktorý ho prinúti vrátiť sa do pekla k Luciferovi. Nešťastnému čertovi sa nechce, no musí... A ako dopadne Trepifajkslova návšteva v pekle? To sa dozvieme v našom pripravovanom predstavení.

Cestujete aj niekam na festival?

- V stredu 3. októbra sa nit-

rianske Staré divadlo predstaví na prestížnom medzinárodnom divadelnom festivale s názvom Spectaculo Interesse, ktorý sa koná v Ostrave. Uvedieme doma i v zahraničí úspešnú inscenáciu J. Čapka O psíčkovi a mačičke v réžii Ondreja Spišáka. A koncom mesiaca - 26. októbra sa naše divadlo predstaví na Medzinárodnom festivale Divadelné stretnutie „Lalka, Loutka, Babka, Bab“ vo Wroclawi, kde uvedieme našu najnovšiu inscenáciu W. Shakespeare Macbeth v réžii Karla Brožeka, a. h.

Čo sa bude diať na konci októbra?

- Začne sa skúšobné obdobie druhej pripravovanej inscenácie na motívy knižky „Kolk jahôd rastie na mori?“, ktorú z rozličných anglických originálov zostavil a preložil Lubomír Feldek. Réžiu inscenácie, ktorú venujeme našim najmenším a najmladším divákovi, bude mať Ondrej Spišák, dramaturgiu Veronika Gabčíková, scénu, kostýmy a bábkypripraví Mária Žilíková. Premiéra tejto inscenácie je plánovaná na začiatok decembra 2007.

(syn)

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá - Výstavy - Veľtrhy - Koncerty - Kluby

Nitrianska galéria, Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00 h.

Reprezentačné sály, Galéria mladých: Do 21.10. JEŠT SA MUSÍ. Kolektívna výstava.

22.10. - 9.12. Zrkadlo ako nástroj ilúzie

Salón NG: Do 7.10. UMENIE HROU - výstava detských prác

10.10. - 18.11. Výstava architektov Západoslovenského kraja - súčasná architektúra západoslovenského kraja

25. 10 - 25. 11. Galéria mladých kurátorov

Výstavná sieň Jána Plesníka, Hlohovecká 2, Lužianky. Otvorené po- pi od 10.00 do 15.00 h

3.10. Július Bártfay: Malby.

SYNAGOGA - koncertná a výstavná sieň, Ulica pri Synagóge, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298

STÁLE VÝSTAVY: Osudy slovenských židov - celoslovenská expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila, nitrianskeho rodáka žijúceho v Izraeli.

Utorok: individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00, **streda, štvrtok:** individuálne vstupy: 9.00, 10.00, 15.00, 16.00, 17.00 so., **ne.:** individuálne vstupy: 15.00, 16.00, 17.00. Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Ponitrianske múzeum, Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245

Do 31.12. Sondy do hĺbín nitrianskeho dávnoveku. Najnovšie archeologické výskumy v Nitre

Do 31. 12. Nitra známa, neznáma. Pohľadnice a fotografie z rokov 1898 - 1945.

21.9. - 7.10. Život so scénou, scénografická tvorba Františka Pergera

11.10. - 20.11. Československá známková tvorba, výstava v rámci Dní českej kultúry v Nitre

17.10. - 4.11. Tvárnenie, výtvarná tvorba členov Klubu výtvarníkov sv. Lukáša v Nitre

Múzeum je otvorené denne okrem pondelka, uto - pi. 9.-17.00 h, so.- ne. 10.-17.00 h.

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch Každý pondelok 14.30 h klub paličk. čipky. Každú páru nedeľu o 10.00 h stretnutie členov Slov. num. spol.

Otvorené: denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00 h.

DIECĚZNE MÚZEUM, Hradné námestie 7, 950 50 Nitra, č. tel. 037 - 772 17 47, Otv. denne okrem po 10.- 17.00

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatik, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoved toho istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík)

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO, Fatranská ulica, Nitra (037) 733 59 88

do 5.10. vladimír yurkovic I men after work. Výstava fotografií

12. - 31. 10. Petzvalov mapový okruh fotoklubov - celosl. výstava fotografií fotoklubov, vernisáž 12. 10. o 16. 30

15. - 31. 10. Invencie, interpretácie, mystifikácie ... prezentácia workshopu letnej školy kreatívneho písania

Slovenské poľnohospodárske múzeum, Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra., tel.: 037/65 72 573, 65 72 577

Expozície: **Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku.**

Objekty skanzenu: **málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včeliny, vinohradnícky dom, salaše a senníky.** Otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Misijný dom na Kalvárii, č. tel.: 037/772 21 83

Misijné múzeum ponúka zbierku umeleckých predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete.

Malá galéria AKCENT, Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, otvorené denne od 10. do 19.30 h.

Do 22. 10. Boris FARKAŠ: Fotografie Astorka Korzo '90 až 2000.

ART GALÉRIA, Kupecká 7, č. tel. 037/741 93 60, otvorené v po - pia od 9.00 do 17.00 h a v so. od 9.00 do 12.00 h

Do 5.10. SONA MRÁZOVÁ: Len theatrálné

AGROKOMPLEX - Výstavníctvo, Výstavná 4, tel. č.: 037/ 65 22 989

26.9. - 2.10. AUTOSALÓN. Medzin. výstava osobných, nákladných, úžitkových vozidiel - XV. ročník

23. - 26.10. DREVO - II. veľtrh, **LES** - X. lesnícka výstava, **AGROSALÓN** - I. medz. veľtrh poľnoh. techniky.

KINÁ

Cinemax Nitra

Štyri sály kina CINEMAX NITRA, obchodno-zábavné centrum MAX Nitre, Chrenovská ulica 1661/30, Nitra, Program na www.cine-max.sk, tel.: 037/2861125.

Sála A (so, ne) 11.20, 13.45, , (št - str/vrátane vikendu) 16.00, 18.15, 20.30. **Sála B** (so, ne) 11.50, 14.00, (št - str/vrátane vikendu) 16.30, 18.40. **Sála C** (so, ne) 11.30, 13.30, , (št - str/vrátane vikendu) 15.30, 17.30, 19.30. **Sála D** 11.00, 13.20 , (št - str/vrátane vikendu) 17.00, 19.50.

Filmový klub

1.10. (po) o 20.00 **Na sever severozápadnou linkou.** Špionážna komédia plná omylov a napätia. USA, 1956, 136 min., 50,-Sk

2.10. (ut) o 20.00 **Shortbus.** Netradične a explicitne zobrazený sex ako metafora hľadania cesty k druhému i k sebe. (PREMIÉRA! Prístupný od 18 rokov! USA, 2006, 102, 60,-Sk)

8. 10. (po) o 18.00 **Tretí muž.** Jeden z najväčších klasických britských filmov bol nakrútený podľa predlohy **Grahama Greena.** (PREMIÉRA! *Cykklus: ZFSK, V. Británia, 1949, 104, 50,-Sk*)

8. 10. (po) o 20.00 **Gádžo Dilo.** Mladý sympatický Parížan Stéphane (**Romain Duris**) sa vydáva na rumunský vidiek hľadať rómsku speváčku, ktorej hlas mu vášnivo učaroval. Franc., 1997, 100 min., 50,-Sk.

Dni českej kultúry (9.-13.10.)

aula UKF vstup voľný, okrem otváracieho filmu

9. 10. (ut) 19.00 **Vratné lahve.** Réžia Jan Svěrák. ČR, 2007, 103 min., 60,-Sk.

10.10. (st) 19.00 **Bestiář.** ČR, 2006, 113 min., vstup voľný!

11. 10. (št) 19.00 **Príliš hlučná samota.** ČR - franc., 1994, 110 min, vstup voľný

12. 10. (pi) 19.00 **Spaľovač mŕtvol.** Čsl., 1968, 95 min., vstup voľný!

13. 10. (so) 16. 00 **Malá morská víla.** Českoslov., 1975, 104 min., MP, vstup voľný

13. 10. (so) 19.00 **Obsluhoval jsem anglického krále.** ČR, SR, nem., maď., 2006, 120 min., vstup voľný

15. 10. (po) 18.00 **Cléo od 5. do 7.** Franc., tal., 1961, 90 min., 50,-Sk

15. 10. (po) 20.00 **Pani Pomsta.** Južná Kórea, 2005, 116 min., 50,-Sk

16. 10. (ut) 18.00 **Kráľovná.** VB, franc., tal., USA, 2006, 103 min., 50,-Sk

16. 10. (ut) 20.00 **Návrat bocianov.** Slov., SRN, ČR, 2007, 96 min., 50,-Sk.

22. 10. (po) 18.00 **Päť prekážok.** Dánsko, Belg., Švajč., Franc., Svéd., Fin., VB, Nór., 2003, 91 min., 50,-Sk.

22.10 (po) 20.00 **Taxidermia.** MP-18 maď., rak., franc., 2006, 91 min., 50,-Sk.

23. 10. (ut) 19.00 **Edith Piaf.** Fr., VB, ČR, 2007, 141 min., 60,-Sk.

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra, 77 215 77, 83

1. (po) 18.30 (3.00) **DIVOTVORNÝ HRNIEC** veľká sála, 60 x Muzikálová rozprávka pre dospelých o hľadaní šťastia a bohatstva na tomto svete a o hrnci, ktorý plodí zlato. Réžia Jozef Bednárík, vstupné 380 a 300 Sk

2. (ut) 19.00 hod. **GRÓFKA MARICA (MARICA GRÓFNÖ)** veľká sála Budapeštianske operetné divadlo

4. št 10.00 (1.30) **PETER PAN** veľká sála Rozprávkový príbeh, výlet do sveta fantázie, v ktorom nechýba ani množstvo tajomstiev, zábavy a prevkapeň.

5. pi 10.00 (3.00) **AGÁTA HLADÁ PRÁCU** veľká sála. Hra zo súčasnosti, príbeh mladej vzdelanej ženy , ktorá si hľadá kúsok šťastia a radosti v spoločnosti, organizované predstavenie, vstupné 200 Sk

6. (so) 18.30 (3.00) **PORTIA COUGHLANOVÁ** štúdio 20 x. Čierna komédia s mysterióznou zápletkou. V titulnej úlohe Zuzana Kanócz. Réžia Michal Vajdička. Vstupné 180 Sk

7. nedela 16.00 (1.30) **PETER PAN** DAB hostuje v SND Bratislava

8. po 10.00 (1.30) **PETER PAN** DAB hostuje v SND Bratislava.

9. (ut) 18.30 (3.00) **PORTIA COUGHLANOVÁ** štúdio

10. (st) 19.00 (2.30) **2 + 2 = 5** DAB hostuje na Novej scéne 65 x . Voľné pokračovanie úspešnej komédie o nepolepšiteľnom záletníkovi a jeho starostiach s rozrastajúcou rodinou, réžia C. Ioan, vstupné 200 Sk

11. (št) 10.00 (1.30) **VEVERIČKY** veľká sála. Pôvodná rozprávková hra pre deti s pesničkami. Príbeh veveričky Veronky v pestrofarebnom svete Oriješkových kúpeľov, réžia Ján Uličiansky

11. (št) 18.30 (1.30) **TVAR VEČÍ** štúdio Komedialný príbeh o tom, čoho je schopná jedna žena a čo je pre ňu ochotný vydržať jeden muž, hrajú Kristína Turjanová a Roman Olekšák, réžia Maja Hriešik a Roman Olekšák

12. (pi) 10.00 (1.30) **VEVERIČKY** veľká sála

13. (so) 18.30 (2.45) **HEDA GABLEROVÁ** štúdio

Hra o mladej žene 21. storočia. o slabostiach a pochyb-

nostiach doby, ktorú dnes všetci žijeme. Moderný odraz zložitých vzťahov súčasnosti z pera nórskeho klasika svetovej drámy. Láska, zrada, besy, samota, nuda ... A vykúpenie! A vyčítavé pohľady, veľavravné mlčanie, nevyzvedané otázky. Ako žiť?! Ako prežiť?! V titulnej úlohe Kristína Turjanová. Réžia Svetozár Sprušanský.

15. (po) 10.00 (1.30) **VEVERICKÝ** veľká sála

16. (ut) 18.30 (3.00) **DIVOTVORNÝ HRNIEC** veľká sála

17. (st) 18.30 (3.00) **DIVOTVORNÝ HRNIEC** veľká sála

18. (št) 11.00 (3.00) **DIVOTVORNÝ HRNIEC** veľká sála

19. (pi) 18.30 (2.30) **2 + 2 = 5** veľká sála

22. (po) 11.00 (3.30) **KABARET** veľká sála Najslávnejší svetový muzikál všetkých čias, ktorý hovorí o láske, navivite a neskrotnej túžbe mladého človeka prežiť svoj život šťastne.

22. (po) 18.30 (3.30) **KABARET** veľká sála

23. (ut) 18.30 (2.45) **HEDA GABLEROVÁ** štúdio

24. (st) 18.30 (3.30) **BÚRLIVÉ VÝŠINY** veľká sála. Divadelné spracovanie slávneho románu Emily Brontoevej - napínavý príbeh plný vášne, zrady a pomsty, ktorý odhalí tajomstvo lásky až za hrob a rozochveje nejedno ženské a mužské srdce, réžia Peter Gábor, predplatné platí A,B, vstupné 200 Sk

25. (št) 10.00 (3.30) **BÚRLIVÉ VÝŠINY** veľká sála

26. (pi) 18.30 (3.00) **AGÁTA HĽADÁ PRÁCU** veľká sála predplatné platí A,B

27. (so) 18.30 (2.40) **TESTOSTERÓN** štúdio

29. (po) 18.30 (2.40) **TESTOSTERÓN** štúdio

31. (st) 18.30 (2.40) **TESTOSTERÓN** štúdio

Staré divadlo

3.10. (st) 9.30 **O PSIČKOVI A MAČIČKE**, Staré divadlo na zájazde v Ostrave

5.10. (pi) 9.30 **OSMIJANKO ROZPRÁVA** veľká sála

5.10. (pi) 16.00 **ČIN - ČIN** Staré divadlo na zájazde v Komjaticiach

7.10. (ne) 15.00 **OSMIJANKO ROZPRÁVA** veľká sála

8.10. (po) 9.30 **OSMIJANKO ROZPRÁVA** veľká sála

9.10. (ut) 9.30 **O ČIERNOM KLOBÚKU** veľká sála

10.10. (st) 9.30 **O ČIERNOM KLOBÚKU** veľká sála

11.10. (št) 9.30 **ČIN-ČIN** veľká sála

12.10. (pi) 9.30 **ČIN-ČIN** veľká sála

13.-14. 0. **O ČIERNOM KLOBÚKU** Staré divadlo na zájazde v Bratislave

16.-19. 10. 9.30 **PONITRIANSKE VYPRAVKY** veľká sála

21.10. 15.00 **PONITRIANSKE VYPRAVKY** veľká sála

23. - 24. 10. 9.30 **MACBETH** Klub Tatra

26.10. (pi) **MACBETH** Staré divadlo na zájazde vo Vroclave

28.10. (ne) 15.00 **BUDKÁČIK A DUBKÁČIK** Klub Tatra

29.10. (po) 9.30 **BUDKÁČIK A DUBKÁČIK** Klub Tatra

30.10. (ut) 9.30 **BUDKÁČIK A DUBKÁČIK** Klub Tatra

Rezervácia vstupeniek na 037/ 65 24 091, e-mail: produkcia@staredivadlo.sk

Synagoga - podujatia

koncertná a výstavná sieň mesta Nitra
NITRIANSKA HUDBNÁ JESEŇ

11. 10. (št) 18.00 **Hyperion**, sláčikový orchester, sólista: M. Pala / husle. Program: J. S. Bach, G. Tartini, P.I. Čajkovskij, J. Suk

20.10. (so) 18.00 **Pacora trio** S. Palúch / husle, M. Comendant - cimbál, R. Ragan / kontrabas. Program: džez a originálne kompozície inšpirované slovenskou a moldavskou ľudovou hudbou v džezovom spracovaní. Vstupné 40 Sk, predpredaj NISYS

CITHARA AEDICULAE

XXV. medz. festival klasickej gitarovej hudby

22. 10. (po) 17.00 **Slávnostné otvorenie festivalu**. Slovenský spevácky zbor Adoremus

Pavol Sika: Dvadsaťpäť, maliarska tvorba, výstava potrvá do 27. októbra

22.10. (po) 19.00 **Ján Labant a Peter Remeník** (SR)

23.10. (ut) 19.00 **Helmut Jasber** (Rakúsko)

24.10. (st) 19.00 **Helmut Jasber** (Rakúsko) Zámok Topolčianky, bezplatná autobusová doprava, odchod o 18.00 h, Študentský domov Nitra, Slančíkovej ul. (bývalý hotel Nitra)

25.10. (št) 19.00 **Jérémy Jouve** (Francúzsko)

26.10. (pi) 19.00 **José María Gallardo del Rey** (Španielsko)

27.10. (so) 19.00 **SoloDuo**: Lorenzo Micheli - Matteo Mela (Taliansko). Usporiadateľ: Nadácia Originál v spolupráci s Mestom Nitra, vst. 60,-Sk, predpredaj: NISYS

DNI ČESKEJ KULTÚRY 2007

pod záštitou veľvyslancu ČR v SR Vladimíra Galušku

10.10. (st) 18.00 **slávnostné otvorenie**: Spevácky zbor DÚHA. Vernisáž: Mesto Kroměříž - sídlo pamiatky UNESCO, výstava fotografií. Autori: František Zahradníček, Mgr. Miroslav Pilát. Výstava potrvá do 10. 11.

(st) 19.00 **Dan Bárta a Trio Roberta Balzara**, koncert Usporiadateľ: Mesto Nitra, vstupné: 100,- Sk, predpredaj NISYS

12. 10. (pi) 18.00 **Maiestas dei**, stredoveká polyfónia v diele Petra Wilhelma de Grudencz Schola Gregoriana Pragensis Praha, David Eben/umelecký vedúci. Usporiadateľ: Mesto Nitra, vst.: 60,- Sk, predpredaj NISYS

13.10. (so) 19.00 **CRAZY COUTURE** 2007, 2. ročník, módna, vlasová a vizážistická šou, módní návrhári: R. Rozbora, B. Lazarová, P. Kalouda, A. Baraník, M. Luptáková, modely od R. Bartolena a K. Demankovej. Usporiadateľ: Agentúra LeRen Renáta Lenčesová v spolupráci s Mestom Nitra, s podporou Úradu Vlády S R, vstup na pozvánky

24.10. (st) 18.00 **Klub darcov**, slávnostné stretnutie členov Klubu darcov pri Nitrianskej komunitnej nadácii s realizátormi podporených projektov. Usporiadateľ: Nitrianska komunitná nadácia, vstup na pozvánky

29.10. (po) 19.00 **Viola Kováčová: Čas Barchesu alebo jedného krásneho dňa**, monodráma, dramatičká: Eva Hlaváčová, réžia: Peter Oravec

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037 653 15 45, 733 59 88

1., 8., 15., 22. a 29.10. o 17.15 **Kurz orientálneho tanca**
3.10. o 14.00 **Ozdoby z keraplastu**. Tvorivá dielňa pre deti a mládež s použitím keramickej modelovacej hmoty.

3.10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA**. Téma: Zdravotné problémy začínajúceho zimného obdobia, lektor: Ing. Július Haringa

3.10. o 17.00 **PSYCHOTRONIKA AKTUÁLNE**. Prednášky pre verejnosť, lektor: MUDr. Teodor Rosinský

10.10. o 14.00 **Šúpolienka**. Dielňa ľudových remesiel pre deti a mládež - tradičné spracovanie kukuričného šúpolia

17.10. o 14.00 **Šúpolienka**. Dielňa ľudových remesiel pre deti a mládež - tradičné spracovanie kukuričného šúpolia

17.10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA**. Téma: Využitie nízkofrekvenčnej magnetoterapie v liečbe, lektor: PhDr. Rudolf Kujovský

24.10. o 14.00 **Umelecké drôtovanie**. Dielňa ľudových remesiel pre deti a mládež - základné techniky opletania

26.10. o 15.00 **Prednáška a beseda k 89. výročiu vzniku ČSR**, lektor: PhDr. Pavel Žebrák

31.10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA**. Téma: Prevencia civilizačných ochorení, lektorka: MUDr. Eva Sláviková
KLUBY

Každý pondelok o **16.30** a utorok o **8.30, 16.00, 17.30**
JOGA - skupinové cvičenia zamerané na posilňovanie svalov a kĺbov, zlepšenie telesnej kondície, odbúravanie stresu a nácvik správneho dýchania, určené pre všetky vekové kategórie.

Každý utorok **RELAXAČNÉ CVIČENIA** o **10.30** zamerané na osvojenie si cvičenia s priliadnutím na druh a rozsah zdravotného postihnutia

Každý utorok **ŠACHOVÝ KLUB** o **17.00** šachová hra pre všetky vekové kategórie

4.10. o 17. 00 FOTOKLUB pravidelné stretnutie neprofesionálnych fotografov z Nitry a okolia, príprava stretnutia členov fotoklubov Slovenska

10. a 24.10. o 17.00 KLUB grafológie stretnutie členov klubu grafológie, rozbor rukopisu a použitie nových poznatkov pri analýze rukopisu a zostavení povahopisu

Literárny klub J. Jesenského

25. 10. o 17.00 Stretnutie s diplomatom Petrom Kopeckým a jeho knihou *Diplomacia - vec verejná*. Kaviareň DAB

Centrum Budúcnosť

OZ-A-klub Maják a Centrum poradensko-intervenčných služieb **BUDÚCNOSŤ**, Wilsonova 82, Nitra. Pozývame všetkých záujemcov, ktorých sa dotýka závislosť od alkoholu alebo iných návykových látok a chceli by nájsť ľudí s rovnakým problémom a riešiť ho v svojpomocnej skupine, aby prišli k nám na konzultáciu.

Linka sociálnej pomoci

Na bezplatnom telefónnom čísle 0800 134 513 v po, str, a pi, vždy od 9. do 11.00 h - sociálne poradenstvo pre občanov v sociálnej núdzi - usmernenie pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci. Informácie poskytujú zamestnanci odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Materské centrum Klokanček

CVČ Na Hörke (sídli. Klokočina), tel.: 0908 602958, 0908 575 784. Nedbalova 17. Otvorené od po - pia: 8.00 - 19.00, so: 14.00 - 19.00

(po) 9.00 - 10.00 **Brušné tance**, 10.00 - 11.00 *Diskusné kluby, besedy podľa programu*

(ut) **CVIČENIE PRE DETIČKY S MAMIČKAMI**

9.00 - 9.45 **1.skupina detí /deti od 1 do 2 rokov/**

9.45 - 10.30 **deti od 1 do 2 rokov/**

10.30 - 11.30 **deti od 2 do 3 rokov/**

16.00 - 18.00 **Korálkovanie, výr. náramkov**

(st) 10.00 - 11.30 **Výtvarné tvorivé dielne**

14.30 - 16.30 **Učíme sa hrať na flaute -pre školákov**

16.30 - 18.00 **Hudobná tvorivá dielňa - „Zaspievajme si**

16.00 - 17.00 **Brušné tance**

17.00 - 18.00 **Detský klub kaktusárov- krúžok**

17.45 - 18.45 **AEROBIK**

(št) 17.00 - 10.00 **Učíme sa na gitare**

10.00 - 11.00 **DIVADIELKO ALEBO HUDBNÁ TVORIVÁ DIELŇA**

(pi) 9.30- 11.30 **VÝTVARNÉ KÚZLENIE**

18.30 - 19.30 **AEROBIK**

Príležitostné akcie:

18.10. Oslava 5. výročia založenia Klokančeka (divadielko, karaoke, sladkosti,tančovačka)

25. - 27.10. - BURZA obliečenia, kočíkov, bicyklov, športného tovaru) v novej pobočke **MC KLOKANČEK** na

ul. Nedbalovej 17, (preberanie tovaru 22.23.24.10. v MC Klokanček Na Hôrke, aj MC Klokančka na Nedbalovej 17)

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
MATICĽNÉ AKTIVITY V NITRIANSKEJ OBLASTI, aktualizovaná výstava fotografií z matičnej činnosti v regióne v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 15.00 h celý mesiac

ÚČTA NÁRODNÝM DEJATELOM. Filatelistická výstava
Výstava zo zbierok klubu filatelistov 52-51 pri DMS, počas pracovných dní od 9.00 do 15.00 h celý mesiac
PO STOPÁCH JOZEFA MILOSLAVA HURBANA A MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA, autobusový zájazd matičiarov, odchod 13.10.2007 (sobota) o 7, 00 hod. z parkoviska pred Domom služieb na Štúrovej ulici v Nitre v spolupráci so Spoločnosťou gen. M. R. Štefánika v Nitre

REMINISCENCIE. Prezentácia publikácie novej básnickej zbierky D. Pechočiakovej v DMS 16.10.2007 (ut) o 17.00 hod.

ZÁBAVA PRE OSAMELÝCH DôCHODCOV v DMS 20.10. o 18.00 h v spolupráci s Mestom Nitra

LUDOVIT ŠTÜR, slávnostné zhromaždenie pri pamätníku Ludovíta Štúra v Nitre pri 191. výročí narodenia priestranstvo pred pamätníkom Ludovíta Štúra v Nitre dňa 29.10.2007 o 16.00 hod. v spolupráci s SHO

Pravidelné podujatia :

Po 9.30 - 11.00 h **úradné hodiny pre členov a sympatizantov MO MS**

Ut každý páry 15.00-17.00 h **stretnutia klubu filatelistov pri DMS**

Ut druhý v mesiaci 16.30 h **zasadnutie výboru MO MS v Nitre**

Št 16.30 h **šachový klub**

Št 13.30 - 15.00 h **úradné hodiny pre členov a sympatizantov MO MS**

Št 17.00 h **stretnutie OZ ARCHA**

Ne 15.00 h **stretnutie OZ Archa**

Mediačná poradňa

V Klientskom centre Mestského úradu v Nitre je zriadená Mediačná poradňa. Služi na bezplatné prekonkultovanie riešenia problémov mimosúdnou cestou. Mediáciou možno riešiť napr. spory rodinné, susedské, majetkové, pracovné, obchodno-záväzkové, ...
Poradňu zriadilo Mesto Nitra v spolupráci so Spoločnosťou priateľov detských duší občianske združenie Empatia. Profesionálni mediátori sú občanom k dispozícii pravidelne každý pondelok od 13. do 15. hod. Viac informácií na www.mediator.sk, tel. kontakt 0903 841 207.

Galéria hudby

Nitrianska galéria, Župné námestie č. 3

10. 10. o 18.00 Diela Ludwiga van Beethowena a Juraja Hatrika hrá Zwiebel kvartet v zložení Marek Zwiebel (husle), Peter Mosorjak (husle), Peter Zwiebel (viola), Andrej Gál (violončelo)

24.10. o 18.00 Diela Eugena Suchoňa, Bélu Bartóka a Cézara Francka hrá Pavel Burdych - ČR, (husle) a Zuzana Berešová (klavír)

Kancelária verejného ochrancu práv

Klientske centrum služieb, Mestský úrad v Nitre, Štefánikova tr. 60, Nitra. Otvorené: prvý utorok v mesiaci
Verejný ochranca práv vám poradí pri ochrane základných práv a slobôd zaručených Ústavou SR v konaniach pred orgánmi verejnej správy a ďalšími orgánmi verejnej moci, ak je ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom. Pôsobnosť sa vzťahuje na orgány štátnej správy (ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy), orgány miestnej štátnej správy - obvodné a krajské úrady, katastrálne úrady, súde len v prípade orgánov riadenia a správy súdov a dôvodov predpokladajúcich disciplinárne previnenie sudcu, na orgány územnej samosprávy, napr. obecné zastupiteľstvo/mestské zastupiteľstvo, starosta/primátor, zastupiteľstvo vyššieho územného celku, predseda vyššieho územného celku.

Na prijatie v regionálnej kancelárii sa treba objednať dopredu v Kancelárii VOP v Bratislave telefonicky na 02/48 28 7401 alebo 02/ 43 63 49 06 alebo na adrese sekretariat@vop.gov.sk. Adresa: Kancelária VOP, Nevádzová 5, P O BOX 1, 820 04 Bratislava 24.

Nitrianska hviezdáreň

4. 10. o 17.00 h Zasadnutie astronomickej rady, o 18.00 h Astronómická poradňa

18. 10. od 18.00 h Večerné pozorovanie oblohy pre verejnosť

Každú stredu a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h exkurzie do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl. Návštevy treba vopred dohodnúť na č.t.: 037/653 74 49

Vivárium SPU

VIVÁRIUM SPU, areál SPU, Tr. A. Hlinku, tel.: 6414791
V univerzitnom viváriu nájdete 70 chránených druhov plazov (korytnačky, hady, jaštery), ktoré boli predmetom pašeráctva a nelegálnej držby a sú tu dočasne umiestnené orgánmi štátnej správy. Pre verejnosť otvorené: v ut 12.00 - 14.00 h, št od 15.00 do 17.00 h. Zatv. do odvolania.

Botanická záhrada

BOTANICKÁ ZÁHRADA SPU, areál SPU, tel: 65 11 751,

kl. 743.Skleníky, otv. celoročne okrem po a pia 9.00 - 16.00. Park, otv. denne 9.00-16.00, okrem zimných mesiacov. Skupinové návštevy vopred telefonicky dohodnúť.

Nitriansky expres

Premáva v pravidelných hodinových intervaloch po vyhládokovej trase. Začiatočnou a konečnou stanicou je Svätoplukovo námestie. Vláčik bude začínať jazdu každú celú hodinu s nástupom na Svätoplukovom námestí, v čase od 9.00 h do 17.00 h (vrátane), v letných mesiacoch do 19.00 h (vrátane). V prípade skupiny minimálne 10 osôb ďalšia jazda po uzávierke možná. V sobotu a v nedeľu premáva od 10.00 h. Súpravu je možné prenajať aj na individuálne akcie. Dĺžka trasy je 5 km, čas trvania jedného okruhu cca 45 minút, z toho je 15 minút prestávka na hrade. Cenník: osoba od 12 rokov 30,- Sk, osoba do 12 rokov, dôchodca, držiteľ platného preukazu ŽTP 20,- Sk, dieťa do 3 rokov zdarma.

Kam s veľkým odpadom?

Väčšie množstvá komunálneho odpadu alebo stavebnej sute (maximálne 400 kg na osobu a rok), môžete uložiť na **ZBEROVÝ DVOR nachádzajúci sa na Cabajskej ceste** (areál skládky KATRUŠA), po - pi: 9.00 - 17.00, so: 8.00 - 15.00 alebo na **ZBEROVÝ DVOR - Nábřeží mládeže 87** (areál Nitrianske komunálne služby, s.r.o.), po. - pi: 7.00 - 17.00, so: 8.00 - 15.00. Ďalšie informácie - MsÚ: tel.: 6502295

Komunitné centrum

Nedbalova ul., Klokočina

Centrum Slniečko

Pomoc týraným zneužívaným deťom a obeťami rodovo podmieneného násillia - matiek s deťmi a žien. Poskytuje sociálne služby, poradenstvo a prevenciu obeťami domáceho násillia. Vybudovalo Detskú linku záchranu.

Občania v akcii - Nitra

Presadzovanie a obhajoba oprávnených požiadaviek obyvateľov veľkých panelových sídlisk na území Nitry.

Materské centrum Klokancek

Napomáha rozvoju osobností žien - matiek na materskej dovolenke. Program a činnosť nájdete na osobitnom mieste.

SOPP - Empatia

Spoločnosť priateľov detských duší sa zameriava na deťi a mládež. Ekologické čítanie, hodnoty emociálnej a morálnej inteligencie, zodpovednosti za kvalitu života v spo-

loženstve ľudí bez ohlasu na rasu, národnosť, vierovyznanie, zdravotný či iné hendikep.

Združenie Internet Nitra, ZIN

Zabezpečenie prístupu k sieti Internet pre občianske združenia, neziskové organizácie a pre širokú verejnosc. Organizovanie LAN party pre mládež a verejnosc

NET, n.o. Aktivácia znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, zvýšenie kvalifikácie u nezamestnaných - schopnosť pracovať s PC, rozšíriť si rozhľad a schopnosť nájsť si prácu prostredníctvom internetu

STORM pri UKF. Zameriava sa na riešenie drogovej problematiky v oblasti prevencie drogových závislostí, prvý kontakt s drogovými závislými na ulici (streetwork), poskytovanie poradenstva.

Občianska poradňa v Nitre, n.o. Bezplatné služby univerzálnej poradenskej inštitúcie - občianske a sociálne poradenstvo (sociálne dávky, sociálna pomoc, poisťný systém, bývanie, pracovno-právne vzťahy).

Linka tiesňového volania

Viac informácií na 037 - 65021 45. Nedopustíme, aby ste zostali bez pomoci. Mesto Nitra ponúka svojim občanom progresívnu službu prostredníctvom systému Senior linky. Môžete sa spoľahnúť, že jednoduchým stlačením prenosného tiesňového tlačidla získate vy, alebo váš blízky okamžite prístup k osobe, ktorá bude schopná zabezpečiť primeranú pomoc. Volaná osoba - operátor Centra tiesňových volaní rýchlo a presne zhodnotí situáciu a volajúcejmu zabezpečí vhodnú pomoc. Služba je určená seniorom žijúcim osamotene, osobám s rizikovým ochorením, seniorom, ktorí majú skúsenosť s pádom, pacientom, ktorí sa zotavujú v domácom prostredí, zdravotne ťažko postihnutým a pre kohokoľvek, kto potrebuje pomoc v núdzi.

Sociálny taxík

Poskytovanie prepravnej služby sociálnym taxíkom na území mesta. Táto služba je určená seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom s obmedzenou hybnosťou a imobilným občanom, ktorým preprava spôsobuje problémy. Vďaka sociálnemu taxíku sa táto skupina občanov môže bezpečne, včas a finančne prístupne dopraviť do nemocnice alebo k príbuzným. Na zdravotné vyšetrenia, ošetrenia a rehabilitačné úkony musia byť jazdy objednané min. 24 hodín dopredu na telef. čísle 037 - 650 21 45.

Blížšie informácie získate

Mestské informačné centrum
www.nitra.sk www.nisys.sk
info@nisys.sk

Štefánikova 1, 949 01 Nitra
Infotel:037/16 186
Tel.: 037/7410 906, fax: 037/7410 907

Senior centrum

Baničova ulica, sídlisko Klokočina, Nitra,
tel.: 037/692 55 10-13, fax: 037/692 55 19
Prevádzková doba: po-pi: 9.00-17.00, so: 9.00-15.00.
Zariadenie pre seniorov mesta Nitra, slúži na aktívne trávenie voľného času. Pre cieľovú skupinu občanov ponúka: stravovanie - obedy, knižnicu a čítareň, telocvičňu, počítača, internet, šachy, ručné práce, billiard, stolný tenis, denný stacionár, klubovú činnosť, spoločenské akcie, saunu, masáže, rehabilitácie, manikúru, pedikúru.

Mestská poradňa zdravia

Štátny ústav zdravia, Štefánikova trieda, Nitra
Tel.: 037/ 6524 501 - 3, kl. 233 denne od 8.00 - 15.00 h
Poradňa dojčenia - každé stredu 14.00 - 15.30 h
Poradňa zdravého životného štýlu - každé stredu 9.00 - 12.00 h (priestory Klientskeho centra MsÚ Nitra) - poskytujú študenti Katedry ošetrovateľstva UKF (zadarmo meranie krvného tlaku a hladiny tuku v krvi). V rámci SZÚ Nitra je v prevádzke Poradňa zdravia zameraná na poradenstvo k zdravému životnému štýlu, na rizikové faktory civilizačných ochorení (srdcovocievne, nádorové ochorenia, metabolické ochorenia). V rámci poradenskej činnosti sa u klientov zisťuje hladina cholesterolu, triglyceridov, správne hladiny cukru v krvi, ako rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení. Popri tejto všeobecnej Poradni zdravia pracujú na SZÚ Nitra i špecializované poradne zamerané na konkrétne oblasti správania sa ľudí: poradňa zdravej výživy, poradňa pohybovej aktivity, poradňa ochrany zdravia pri práci, poradňa pre nefarmakologické ovplyvňovanie zvýšeného krvného tlaku, poradňa pre prevenciu AIDS, Flora poradňa. **Náv. hodiny denne od 7.30 - 8.30 h a od 14.00 - 15.30 h.**

Klub náhradných rodín NÁVRAT

Stretnutia v každý druhý piatok v mesiaci o 17.00 h v priestoroch Diecéznej katolíckej charity na Samovej 6.

Poradňa dojčenia

Pozývame vás do Poradne dojčenia v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva na Štefánikovej ul. 58 (vilka A) v Nitre, každé stredu od 14,00 - 15,30, kde vám poskytneme rady v príprave na dojčenie vášho dieťatka. Priamy telefonický kontakt 037/ 6560425 (volať v čase od 14.00 - 15.30 každú stredu) alebo 0907/670208 - kedykoľvek. Kontaktujte: MUDr. Borgulová, doc.

PhDr.Boledovičová, PhD., tel č. 0907 670 208.

Detská linka pomoci

Máš problém, ubližuje ti niekto, potrebuješ sa niekomu zdôveriť, ale nemáš komu? Nikto sa nedozvie, že si na linku volal(a), ani čo si povedal(a), pokiaľ nebudeš chcieť inak. Za hovor na linku 0800 100 444 neplatíš. Volaj počas prac. dní od 14. do 20.00 h

Poradňa Pomoc obetiam násilia

Stali ste sa obeťou násilia? Potrebujete pomocnú ruku? Bezplatnú psychologickú a právnu pomoc vám poskytne Občianske združenie **Pomoc obetiam násilia** v poradni na F. Mojtu 18 v Nitre. Konzultačné hodiny aj bez ohľadna: každý utorok a štvrtok od 14.00 do 18.00 h. www.pomocobetiam.sk, tel.: 7721209, 0904415740.

Informačné centrum mladých

Informačný a pracovný servis pre mladých ľudí: vzdelávanie, cestovanie, voľný čas, odborné poradenstvo, občan a spoločnosť.

Otváracie hodiny: po 13.00 - 17.00, ut 10.00 - 14.00, st 13.00 - 17.00, št 13.00 - 17.00, pi 10.00 - 14.00.
Kontakt: CVČ Na Hôrke, www.icm.sk, kontaktná adresa: nitra@icm.sk, telefón 037/ 650 40 18.

Klub sclerosis multiplex

Kontakt: Anton Suchan, Novomeského 3/5, 949 11 Nitra, tel.: 037 773 22 99. www.ksmnr.sk. Pacienti trpiaci sklerózou multiplex sa stretávajú v Krajskom osvetovom stredisku.

Denný stacionár pre seniorov

Baničova č. 12, 949 11 Nitra. Prevádzková doba: Po - Pia: 6,30 - 17,00, tel.: 6925518, 6925513

Denný stacionár pre seniorov na Baničovej ul. č. 12 v Nitre poskytuje opatrovateľskú službu s denným pobytom, poskytovanú seniorom žijúcim v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny. Títo im nemôžu poskytnúť potrebnú celodennú starostlivosť, ale nechcú ich umiestniť v Domove dôchodcov, resp. čakajú v poradovníku na umiestnenie do Domova sociálnych služieb. Opatrovateľská služba je tiež určená seniorom žijúcim osamotené, s cieľom poskytnúť im kontakt s ľuďmi a vyplniť voľný čas.

Za krátke obdobie fungovania Denného stacionára (ďalej DS), od novembra 2006, sme zaznamenali pozitívne

Bližšie informácie získate

Mestské informačné centrum
www.nitra.sk www.nisys.sk
info@nisys.sk

Štefánikova 1, 949 01 Nitra
Infotel:037/16 186
Tel.: 037/7410 906, fax: 037/7410 907

výsledky a klientom, využívajúcim jeho služby sa výrazne spestrila kvalita života v dennom režime po fyzickej i duševnej stránke. Kvalifikovaní odborníci zabezpečujú pre klientov DS počas denného pobytu relaxačné a ergoterapeutické činnosti s dôrazom na nácvik jemnej motoriky a dodržiavanie pitného režimu, pohybový režim s pravidelným sledovaním krvného tlaku, využívanie bioptonovej lampy s farebnou fototerapiou, vychádzky do parku, v príp. potreby je zabezpečená zdravotná pohotovosť. Seniorom tu poskytujú kvalitnú stravu (v prípade potreby aj diétu). Možnosť pobytu v DS je krátkodobého i dlhodobého charakteru (8,-Sk/hod.).

Ak ste sa pre pobyt v Dennom stacionári pre seniorov rozhodli, informujte sa v Klientskom centre MsÚ Nitra, Štefánikova ul. č.60 (prízemie vpravo), príp. na Správe zariadení sociálnych služieb, kde vám pracovníci ochotne podajú podrobnejšie informácie o ponúkanej službe.

Súťaž O cenu Gabiky Horečnej

Mladé novinárske talenty majú opäť šancu!

Slovenské elektrárne Enel vyhlasujú jubilejný 10. ročník súťaže v tvorbe krátkych novinárskych žánrov pomenovanej po našej kolegyňi, dlhoročnej vedúcej redaktorky

mesačníka Mochovce (predchodca Atómu.sk) a novinárskej osobnosti okresu Levice. Súťaž je určená žiakom 5. - 9. ročníkov základných a študentom stredných škôl i odborných učilíšť.

Súťažná téma: **Prečo treba dostávať 3. a 4. blok Atómových elektrární Mochovce?**

Pozývame vás do Infocentra EMO, kde sa budete môcť stretnúť a porozprávať s odborníkmi, pričom sa dozviete množstvo informácií, ktoré budete môcť využiť pri spracovaní súťažnej témy. Príspevky v rozsahu max. 1 strany PC písaného textu, posielajte do 31. 10. (možno aj spoločne z každej školy) na adresu redakcie Atóm.sk, Atómové elektrárne, 935 39 Mochovce), s označením SÚŤAŽ Gabiky Horečnej.

Články vyhodnotí odborná porota, najlepšie budú zverejnené v mesačníkoch Atóm.sk, Atóm plus a Slovenská energetika. V oboch kategóriách čaká na víťazov hodnotná vecná cena a, navyše, škola získa finančný dar na tvorbu školského časopisu. Veríme, že využijete túto šancu pomôcť mladým talentom i svojej škole. Blížšie informácie získate na tel. č. 036/637 83 41, prípadne e-mailom: redakcia.atomsk@seas.sk.

KNÍŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62: po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie, **Samova 1**, tel. 651 98 87: po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a detí knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), vyše 400 titulov periódik a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých. V ponuke knižnice sú i výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Fraňa Mojtu 18 i v pobočke na Klokočine. **V októbri** pripravuje knižnica *Slávnostné privítanie žiakov 1. ročníka*, hovorenú bibliografiu *Literárne dielo Boženy Slancíkovej-Timravy, Reč prísloví a porekadíel, Pestrá jeseň - jeseň vo výtvornom ponímaní žiakov ZŠ, Diablov huslista* - o huslovom majstrovi Nicolovi Paganini a jeho tvorbe (spojené s ukázkami), *Správne stravovanie, správna výživa* - energia na celý život - beseda s odborníkom na danú tému, *Knihy a knižnica v boji proti drogám* a iné. Podujatia, ktoré počas školského roka organizujeme, sú určené pre organizované návštevy zo škôl všetkých stupňov a druhov. V prípade záujmu si treba dohodnúť termín osobne alebo telefonicky.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: 037/ 79 10 211

Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť. **Výpožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00 h**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk**

Univerzitná knižnica UKF

Javorová 12, 949 74 Nitra, tel., fax: 037/73369 77, www.lib.ukf.sk. Akademičná knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov. Používatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, internet a zahraničné elektronické databázy.

Otváracie hodiny: Výpožičné odd. Javorova ul. 12.: po-št: 9.00 - 18.00 h, pi: 9.00-16.00, so: 8.00 - 13.00 h. **Študoňa Javorova ul.:** po-št: 8.00 -18.00, pi: 8.00-16.00, so 8.00 -13.00. **Študoňa ŠD Zobor:** po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00. **Študoňa FF Hodžova ul.:** po: 10.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00. **Študoňa Kraskova ul.:** po-pi: 8.00-16.00.

NISYS

Mestské informačné stredisko, Štefánikova 1, Nitra
INFOTEL: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax: 741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadnic...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopirovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: : po - so 7.30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 - deťom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: : po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: : po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur. Čermán: po - pi 18.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janikovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynárce: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: -: ne 11.00 h, str 18.00 h, v každý prvý pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Oznam pre darcov krvi

Pracovisko Národnej transfúznej služby SR v Nitre oznamuje odberové hodiny počas pracovných dní: po, str, št, pi 6.30 - 12.00, ut 6.30 - 17.00
 Darovať krv môžu zdraví ľudia vo veku od 18 do 65 rokov, ktorí majú aspoň 50 kg. Súčasne ich upozorňujeme, že na odber nemusia prísť hladní, stačí sa len vyvarovať masťným jedlám a alkoholu. Mesto Nitra podľa cenového výmeru 1/2005 v zmysle § 20, ods. 5 zákona c. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov určilo na linkách mestskej autobusovej dopravy cenu cestovného za jednotlivú cestu pre držiteľov najmenej ZLATEJ JANSKÉHO PLAKETY na 2 Sk. Platí to pre lístok zakúpený u vodiča aj pre EZCK. Pre poskytnutie zľavy si treba zakúpiť „kmeňovú kartu“.

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: st - pi 16.30; ne 8.00, 11.15 h
Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h na Nitrianskej ulici č. 21

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, ut 18.30, ne 9.30, 16.00

Mestský kúpeľ

PLAVÁREŇ Mestského kúpeľa, Kúpeľná 4, tel.: 6517481
Po.: zatvorené, ut.: 7.30 - 12.00 h, 16.00 - 20.30, str. -
pi. 6.30 - 20.30, so. a ne.: 11.00 - 19.30 h.

Upozornenie: Posledné vstupy do bazénov vždy najneskôr hodinu pred zatvorením.

SAUNA - VÍRIVKA:

muži v ut a vo štv. od 11.00 do 20.00 h a v so od 11.00 do 15.00 h, ženy v stredu a v pia. od 11.00 do 20.00 h a v so od 15.00 do 19.00 h.

OPALOVACIE ŠTÚDIO AKCENT

- Kúpeľná 4, č. t.: 037/ 651 76 04, otv. denne od 10.00 do 19.30 h - spojené s výstavou prác v Malej galérii.

Fitnesscentrá

Fit Club F&F, Chrenovská 16, Tel.: 7335992

Po - pia 8.00 - 21.30 h, so 9.00 - 13.00 h, ne 9.00 - 13.00 h a 16.00 - 21.30 h.

Fitcentrum Línia, Kúpeľná 4, Tel.: 0905 843451

Po - pia 9.00 - 21.00 h, so 16.00 - 20.00 h

Fitness Millennium, Alexyho 26, www.karabinos.sk

Tel.: 0908 683322. Po - pia 8.00 - 21.00 h, so, ne 8.00 - 12.00 a 16.00 - 20.00 h.

Fitness Park, Bellova 11, Tel.: 7410438. Po - pia 8.00 - 22.00 h, so, ne 9.00 - 22.00 h.

Relax Club 24, Rázusova 2, Tel.: 0910 950228. Po - pia 8.00 - 22.00 h, so, ne 14.00 - 21.00 h.

Sauna

Centrum zdravia, Pražská 33, Tel.: 6921458

Po - pia 7.00 - 20.30 h. Po, pia - ženy, uto, štv - muži, str - aj muži, aj ženy.

Fitness Millennium, Alexyho 26, www.karabinos.sk

Tel.: 0908 683322. Po - pia 8.00 - 21.00 h, so, ne 8.00 - 12.00 a 16.00 - 20.00 h.

Fitness Park, Bellova 11, Tel.: 7410438. Po - pia 8.00 - 22.00 h, so, ne: 9.00 - 22.00 h.

Mestská plaváreň, Kúpeľná 1, Tel.: 6517481, 7413075
pondelok zatvorené. Pre ženy - str. 11.00 - 20.00 h, pia. 11.00 - 20.00 h, so. 15.00 - 19.00 h. Pre mužov uto. 11.00 - 20.00 h, štv. 11.00 - 20.00 h, so. 11.00 - 15.00 h.

Regeneračné centrum Vital Slim, Sládkovičova 5
Tel.: 0905 475795, 0911 244247. LEN NA OBJEDNÁVKU. Po - pia 8.00 - 18.00 h.

Relax centrum Afrodita, Fr. Mojtu 15

Tel.: 7414048, 0915 636401. Po 12.00 - 20.00 h, ut - pia 8.30 - 20.00 h, so 14.00 - 20.00 h.

Relax Fantasy, Beniakovka 2, www.joty.sk, tel.: 6580801
Po - ne 9.00 - 22.00 h.

Remus - športový areál, Novozámocká 365

Tel.: 0905 214083. LEN NA OBJEDNÁVKU.

Tip-Top regeneračné centrum, Farská 10

Tel.: 7412991, 0905 520400. Po - pi 8.00 - 20.00 h.

Regeneračné zariadenia

Cardiofitness Medical, Topoľová 27

Tel.: 0910 424454, 6527547. LEN NA OBJEDNÁVKU.
Po - ne 6.30 - 22.00 h.

Centrum zdravia, Pražská 33, Tel.: 6921458

Po - pia 7.00 - 20.30 h, po, pia - ženy, ut, štv - muži, str - aj muži, aj ženy.

Rehabilitačno-regeneračné služby, Rázusova 2

Tel.: 0903 691409, LEN NA OBJEDNÁVKU. Po - pia 8.00 - 20.00 h.

Relax Fantasy, Beniakovka 2, www.joty.sk, tel.: 6580801

Po - ne 9.00 - 22.00 h.

Relax centrum Afrodita, Fr. Mojtu 15

Tel.: 7414048, 0915 636401. Po 12.00 - 20.00 h, ut - pia 8.30 - 20.00 h, so 14.00 - 20.00 h.

Štúdio Oxiline, Piaristická 2, www.oxiline.sk

Tel.: 6542383. Po - pia 8.00 - 20.00 h, so 8.00 - 13.00 h

Tip-Top regeneračné centrum, Farská 10

Tel.: 7412991, 0905 520400. Po - pia 8.00 - 20.00 h.

Squash

Fleetsquash, Ďumbierska 2, www.fleetsquash.sk

0903 214 212. Po - pia 10.00 - 22.00 h, so na objed.

Relax Fantasy, Beniakovka 2, www.joty.sk, 6580801

Po - ne 9.00 - 22.00 h.

Plávanie

Relax Fantasy, Beniakovka 2, www.joty.sk, t.č.: 6580801

Po - ne 9.00 - 22.00 h.

Bowling

Bowlingová dráha, J. Kráľa 4, www.pkonitra.sk, 7413046

Po - ne 8.00 - 22.00 h, po 22.00 h na objednávku.

Bowling club, Bellova 11, Po-ne 14.00 - 24.00 h.

Aerobic

Aréna aerobikové štúdio, Piaristická 2, tel.: 6542342

po-ne 9.30 - 10.30 h a 15.00 - 21.05 h.

Fit Club F&F, Chrenovská 16, tel.: 733 5992

Po - pia 8.00 - 21.30 h, so 9.00 - 13.00 h, ne 9.00 - 13.00 h a 16.00 - 21.30 h.

Fitness Park, Bellova 11, tel.: 7410 438

Po - pia 8.00 - 22.00 h.

Gym Klub, Výstavná 6, tel.: 0903 777 122

Po - pia 8.00 - 22.00 h. so, ne 14.00 - 22.00 h.

Relax Club 24, Rázusova 2, tel.: 0910 950 228

Po - pi 8.00 - 22.00 h, so, ne 14.00 - 21.00 h.

Šport

13.10. Memorál J. Svitača. XXVI. ročník medz. turnaja detí a mládeže v zápasení vo voľnom štýle, športová hala Olympia

13.10. Hubertova jazda, slávnostné ukončenie jazdeckej sezóny, Ranč DD

21.10. Nitrianska hodinovka, XV. ročník hodinového behu na tartanovej dráhe, Atletický štadión TJ Stavbár Nitra

23.10. Turnaj v stolnom tenise ZŠ, CVČ Domino, Chrenová, Topolová ul. 1

Call center - Zsl. energetika

Energetické poradenstvo - Call Center T +421-(0)37-7763826 F+421-(0)37-776 31 94 , www.eon.com
Západoslovenská energetika, a.s., člen skupiny E.ON
Čulenova 6 816 47 Bratislava 1 SlovakiaF

Slovenský zväz sluchovo postihnutých

Ponúkame poradenskú sociálnu rehabilitáciu, časopis pre nepočujúcich GONG, poskytujeme poradenské služby pri vybavovaní preukazov ZTP, kompenzačné pomôcky pre sluchovo postihnutých a stretnutia v každý prvý štvrtok v mesiaci o 16.00 h v klube na Nedbalovej ul.

Drogy nie!!!

Svojpomocná skupina rodičov drogov závislých detí vás v každý prvý a tretí štv. v mesiaci, vždy o 18.00 h, pozýva na stretnutia v priestoroch oddelenia Klinickej psychológie NsP Nitra, Špitálska č. 9. Kontakt: Ján, č.tel.:037/788 87 02, 733 16 94. Nájdite odvahu a stretnite sa s nami. Nečakajte, kým DROGA rozbije celú vašu rodinu, zničí váš život i život vášho dieťaťa.

Združenie za život

Poskytujte bezplatne informácie o škodlivosti antikoncepcie, prirodzenom plánovaní tehotenstva (Billingsova ovulačná metóda), ako vychovávať dobre, kedy sa začína výchova dieťaťa, o dojení ako základe zdravia vášho dieťaťa na celý život...Ponúkame vám pomoc. Telefón 037/ 77 316 74. Združenie je nezisková organizácia. Preto na jeho činnosť nutne potrebujeme aj vašu finančnú pomoc. Ludová banka 4220155918/3100 zn. ZA ŽIVOT.

Klub dôchodcov

Klub dôchodcov na Chrenovej L. Okánika. Klub tvorivej činnosti seniorov, každý pondelok 13.30-15.30 h., stredu: 9.30 - 11.30 h.

Slovenský skauting

Pravidelné stretnutia v každý pi o 15.00 h v klubovni na Nábřeží mládeže č. 47. Inf. na č. tel.: 037/ 651 11 54 - Ing. Dokupil, 037/ 772 07 47 - Angelika Malá

Kam k lekárovi?

Rýchla zdravotnícka pomoc: č. 155

Dopravný dispečing: 6545-288, 6514-259 Nonstop služba (na tomto telef. čísle sa nahlasujú prepravy chorých sanitnými vozidlami a návštevna služba lekárov do bytu v prípade, ak sa pacient nemôže dostať na ambulanciu LSPP na Špitálskej ulici.

Návštevna služba lekárov do bytu chorého je v pracovných dňoch od 15.30 do 07.00 h, so- ne a sviatky: 7.00 - 7.00 h

Na Špitálskej ul.č.6 sú tri ambulancie LSPP, ktoré ordinujú nasledovne: LSPP pre dospel., tel: 6545 473, prac. dni: 15.30 - 7.00, so- ne, sviatky: 7.00 - 17.00

LSPP pre deti a dorast, tel: 6545 294, prac. dni: 15.30 - 7.00, so, ne, sviatky: 7.00-17.00

Stomatologická ambulancia, Špitálska 6: t. č. 6545 809, prac. dni 16.00-19.00 h, so - ne a sviatky: 8.00 - 16.00 h, tel. ústredňa Fakultnej nemocnice Nitra: 6545111.

Únia nevidiacich a slabozrakých

Krajské stredisko Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Nedbalova 540/17, č. tel.:037/741 81 15 ponúka sociálno-právne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu s vyučbou rôznych činností pre nevidiacich a slabozrakých, sprostredkovanie zvukových kníh a časopisov (na audiokazetách), sprostredkovanie časopisov tlačných zväčšeným písmom, sprievodcovskú službu pre držiteľov preukazu ZTP-S a pod. Stránkové dni v každý štv. od 8.00 do 16.00 h.

Okienko filatelistov

Klub filatelistov 52-51 pri Dome Matice slovenskej, Dolnočermánska 737, tel.: 037/656 62 28
- každý párny utorok - stretnutia klubu filatelistov pri DMS od 15.00 h do 17.00 h

A-kluby v Nitre

A-klub NÁDEJ - Špitálska 9, stretnutia v stredu o 16.30 h.

A-klub MAJÁK - Psychiatrická nemocnica vo V. Záluží.

ANONYMNÍ ALKOHOLICI - Duchovné centrum v Dome Srdca Ježišovho na Lukovom Dvore č. 2. Stretnutia vždy po o 17.45 h. Kontakt: Ján, č. tel.:037/733 16 94.

A-klub DUHA - Psychiatrická nemocnica vo Veľkom Záluží, stretnutia v každý posledný po v mesiaci. Kontakt: Štefan 037/788 83 42.

Jubilanti v roku 2007

V mesiaci október si životné jubileum pripomínajú títo Nitrania:

75 rokov: Mária Bartová, Michal Benc, Anna Bezáková, Veronika Bizová, Ing. Jaroslav Blaško, Terézia Botková, Terézia Čigáňová, Milada Čákaiová, Mária Ďuricová, Helena Fedorkovičová, Katarína Feriková, Terézia Florková, Mária Herodeková, Jozefína Hubinská, Štefan Hudec, Margita Janikovičová, Ing. Viliam Jánoš, Eduard Javorský, Miroslava Kalužáková, Magdaléna Kamenická, Lukáč Karlubík, Terézia Kažimírová, Anna Klbiková, Mária Klenková, Brigita Kováčová, Mária Lendelová, Helena Lišková, Gabriela Olvecká, Milina Poliačeková, prof. Ing. Bohumil Procházka, Alojzia Soldánová, Ružena Struhárová, Jozef Šimko, Ing. Jozef Šimko, Margita Švecová, Ing. Jozef Tóth, CSc.

80 rokov: Anna Ambrozová, Mária Anđelová, Júlia Belovičová, Oľga Beniaková, Alžbeta Borovská, František Bouček, Margita Grmanová, Vendelín Hupka, Jozef Husár, Otmar Hýrošš, Anna Jánošiková, Mária Kollárová, Justína Koncová, Ing. Zinaida Kuzinová, CSc., Mária Malecová, doc. Dušan Medvecký, CSc., Helena Mojská, Ing. Štefan Novák, Oto Osina, Alžbeta Pagáčová, Mária Pauerová, JUDr. Oleg Rjabinin, CSc., Pavel Smida, Valéria Teplanová, Klára Točíková, Lýdia Trnková, Ján Virág, Lýdia Vičková, Maximilián Vnučko, Jozef Vojtech, Terézia Zelinková

85 rokov: Mária Árendášová, Ondrej Barboriak, Pavla Červenová, Michal Dekan, Oľga Ďurčová, Mária Gondová, Terézia Haásová, Estera

Hlavačková, Štefan Ivančík, Matilda Lipovská, Margita Maďarová, Ľudovít Mankovecký, Alžbeta Maštrlová, MUDr. Ľadislav Morvaj, Viola Nagyová, Ing. Michal Príbelský, Vilma Rovná, Šarlota Siczová, Valéria Sucháčová, Helena Vozafová, MUDr. Jozef Zrubec

86 rokov: Helena Bačová, Marta Bakáčsová, Emil Bušovský, Gertrúda Gráčová, Helena Hupková, Oliver Juhari, Augustín Katrinec, Helena Kelemenová, Štefan Kišš, Zuzana Králiková, Emília Madová, Zuzana Máhriková, Rozália Miškolciová, Jozefa Šipošová, Mária Štefánková, Margita Titková, PhDr. Marta Zúreková

87 rokov: Helena Kňazická, Anna Kotercová, Mária Mihalíková, Helena Mižáková, Emília Mozgová, Júlia Oravcová, Jozefína Šinkovičová

88 rokov: Anna Domanová, Irena Filková, Jozefína Kalinová, Helena Križanová, Mária Kvorková, Vilma Lehotayová, Mária Martišová, Helena Mikéciová, Júlia Sendžová, Júlia Stupková, Anna Szollosyová, Valéria Thurzová, Emerencia Vnučková, Helena Vojenčiaková, Štefan Zlatník, Antónia Zvalová

90 rokov: Jolana Emánelová, doc. PhDr. Karol Jedlička, CSc., Štefan Nosko, Anna Tencerová, Alexander Urbánek, Rozália Zajacová

91 rokov: Ján Furka, Júlia Chobotová

92 rokov: František Fuska, Alžbeta Chobotová, Magdaléna Varínska

93 rokov: Karol Hyrošš, Mária Klbiková, Valéria Löbbová, Jozef Šaník

95 rokov: Karol Sedlák

96 rokov: Emília Kšiňanová

Odišli spomedzi nás

V mesiaci AUGUST 2007 nás opustili
títo občania mesta Nitra:

Helena Andrášiková, 69-r., Nitrianska 36
Emil Bako, 73-r., Kasárenská 3
Mária Bánovská, 86-r., Remeselnícka 62
Dušan Béger, 54-r., Mikovíno 10
Otilia Bibeňová, 81-r., Zvolenská 12
Peter Brandalík, 33-r., Stavbárska 16
Valéria Bujnová, 84-r., Hodžova 37
Mária Cesneková, 75-r., Kozmonautov 6
Jozef Doležal, 72-r., Golianova 34
Jozef Duchoň, 80-r., Zoborská 3
Marta Duchoňová, 59-r., Dlhá 9
Veronika Ehrenholdová, 67-r., Párov. 13
Lýdia Grófová, 70-r., Ružová 65
Margita Hlavatá, 73-r., Rázusova 34
Marián Holan, 51-r., Ďurčanského 5
Paulína Holbiková, 78-r., Topoľčianska 44
Marián Hruz, 57-r., Dlhá 28
Štefan Jambor, 93-r., Považská 14
Rozália Jarošová, 92-r., Dvorčanská 45
Vladislav Kiesel, 85-r., L. Okánika 8
Jozef Klbík, 79-r., Metodova 7
Jana Kňazická, 72-r., Hollého 6
Emília Kollárová, 77-r., Pri škole 23
Anna Koreňová, 85-r., Chmelová dolina 1
Oto Kováčik, 50-r., Jedlíkova 4

Ján Krajčír, 54-r., Ul. 8. mája 19
Jozef Krajčo, 54-r., Okružná 7
Edita Krutá, 76-r., Bellova 4
Rafael Kuna, 85-r., Bernolákova 2
Alžbeta Lencsesová, 85-r., Kozmon. 7
Michal Linet, 69-r., Bizetova 14
Alexander Lipovský, 85-r., Červeňova 23
Karol Luka, 55-r., Novozámocká 156
František Máchal, 87-r., Palackého 6
František Makrai, 63-r., Hlboká 7
Ing. Jozef Matejovič, 77-r., Vikárska 10
Anna Mihalíková, 75-r., Spojovacia 4
Terézia Mušáková, 61-r., Petzvalova 5
Emília Paškusová, 93-r., Kmetkova 12
Irena Paulíková, 82-r., Hviezdna 2
Karol Paulíny, 82-r., Štúrova 66
Rozália Poláčková, 76-r., Svätourbanská 6
Rudolf Ronec, 77-r., Banská 14
Ing. Ján Sarvaš, 61-r., Bazovského 3
Margita Scsevliková, 84-r., Párovská 3
Helena Srádecká, 83-r., Schurmannova 9
Jolana Sránecková, 80-r., Železničiar. 52
Mária Staňková, 56-r., Výstavná 37
Peter Szabo, 67-r., Clementisova 15
Alžbeta Šlapáková, 81-r., Štiavnická 11
Ján Štefanovič, 51-r., Bazovského 3
Silvester Táborský, 90-r., Ždiarska 2
Gabriel Thurzo, 79-r., Nábr. mládeže 59
Julianna Tóthová, 88-r., Železničiar. 52
Mária Zellenková, 75-r., Jarmočná 3
Anna Zivčáková, 73-r., Gorazdova 23
Bernardína Zmetáková, 80-r., A. Hlinku 13
Ludovít Zverka, 78-r., Nábr. mládeže 79

POVEDALI SI „ÁNO“

V Nitre sa zosobášili tieto páry:

- 1. augusta:** Erik Havadej z Hájskeho a Jana Krivošíková zo Serede
- 4. augusta:** MUDr. Marek Palacka a Monika Šebóková, obaja z Nitry, Ondrej Jagdwirth z Dolných Lefantoviec a Elena Začková z Preselían
- 11. augusta:** Zdenko Grman a Margita Grmanová, obaja z Nitry, Marián Súlik a Anna Doležová, obaja z Veľkého Lapáša, Martin Erdélyszky a Zuzana Siváková, obaja z Nitry, Richard Széchenyi z Nitry a Viktoriya Slaba z Ukrajiny, Conrad Jason Stocks zo Spojených štátov amerických a Miroslava Maková z Nitry, Mariusz Marcin Sobczak z Poľskej republiky a Erika Miková z Nitry, Peter Kerek z Dvorian nad Nitrou a Martina Demová z Lipovej, Peter Fiala a Mária Lohyňová, obaja z Koliňan, Ing. Jozef Matyo z Nitry a Ing. Monika Gromová z Bystričan
- 18. augusta:** Igor Novoselov a Jaroslava Mrlíaková, obaja z Nitry, Matúš Kozlík a Petra Jánošíková, obaja z Nitry, Čestmír Chvojka

z Lužianok a Eva Čibíková z Nitry, Erik Stráňai zo Žiliny a Slavka Kulichová z Nitry, František Szombath z Ivanky pri Nitre a Mgr. Miriam Čelínáková z Bratislavy, Matúš Libant a Barbara Janegová, obaja z Nitry, Miroslav Andraško zo Žirian a Veronika Révayová z Lehoty, Lubomír Mravík a Anita Píndešová, obaja z Nitry, Miroslav Petrik zo Šurianok a Zuzana Zámečníková z Malého Cetína, Ivan Dvornický a Mária Kradlaková, obaja z Nitry, Peter Dovala z Komárna a Ivana Straňáková z Nitrianskych Hrnčiaroviec, Roman Eckhardt a Zuzana Dubnická, obaja z Nitry

25. augusta: Ing. Peter Krausz a PhDr. Malvína Hladká z Nitry, Ing. Juraj Juhás a Ing. Zoja Gašparovičová, obaja z Nitry, Jozef Štrélinger z Bratislavy - Ružinova a Katarína Janovičová z Nitrianskych Hrnčiaroviec, Milan Štefánek z Komjatíc a Jana Füleová z Nitry, Vojtech Kukla a Mária Králiková, obaja z Nitry, Peter Jesenič z Nitry a Margita Rybecká z Bratislavy -Dúbravky.

ČO MÁ NOVÉ

Spisovateľ Ladislav Zrubec

O nitrianskom spisovateľovi Ladislavovi Zrubcovi sa hovorí, že sa narodil s perom v ruke. Bez písacieho stroja si svoj život nevie predstaviť. Viacerí si ho pamätáme ako redaktora kedysi tak vychyteného týždenníka Život, kde sa špecializoval najmä na dávnú históriu Slovenska. A tej zostal verný dodnes. V týchto dňoch vrcholia prípravy na vydanie ďalšieho Almanachu Nitra. Len prednedávnom dopísal posledné vety svojho najnovšieho románu o slávnej, no málo poznanej Lii de Putti. Pátraním po prvej herečke slovenského pôvodu, ktorá sa v ére nemého filmu preslávila až v Hollywoode. Jej meno je Lia de Putti a pochádzala z dedinky Vojčice na východnom Slovensku.

Písaniu predchádzalo pátranie v archívoch v Budapešti a vo Viedni. Po prvýkrát o nej písal v Literárnom týždenníku asi pred desiatimi rokmi. Po čase sa mu ozval starosta tejto obce a poprosil ho, aby vypra-

coval návrh na jej pamätnú tabuľu. Priznáva, že sám bol prekvapený, že aj v takej malej dedinke čítajú Literárny týždenník a zaujímajú sa o svoju históriu. Pozvanie na slávnostné odhalenie tabule však prijať nemohol, pretože Vojčice sú od Nitry príliš vzdialené. Už v tom čase však skrsl v jeho hlave myšlienka, že Lia de Putti si zaslúži väčšiu pozornosť a pustil sa do pátrania po jej osudoch. Román pod názvom Kontesa Lia by mal vyjsť v priebehu budúceho roka. O čom bude? Otec kontesy, barón Július de Putti bol talianskym husárskym dôstojníkom a matka zemľánskou barónkou. Keď mala Lia štrnásť rokov ušla k cirkusu. Cez Užhorod, Varšavu, Viedeň, Paríž a Londýn sa dostala až do Hollywoodu, kde patrila medzi popredné herečky nemého filmu. Jej sláva postupne pohlavla s príchodom ozvučeného filmu. Do zemľánskej dievčiny, ktorá milovala kone a bola kra-

sojazydkyňou, sa vraj zamiloval aj Charlie Chaplin a najkrajší muž konca 19. storočia Rudolfo Valentino. Ak sa však chcete dozvedieť viac, vyčkajte si, kým sa na pulty kníhkupectiev dostane čerstvý román Ladislava Zrubca.

(syn), foto: autorka

Spomienka na Ľudovíta Štúra

Dom Matice slovenskej v Nitre a Slovenské Hnutie Obrody vás pozývajú na slávnostné spomienkové zhromaždenie pri príležitosti 192. výročia narodenia Ľudovíta Štúra. Slávnostné zhromaždenie sa uskutoční 29. októbra 2007 (v pondelok) o 16.30 hod. pred pamätníkom Ľudovíta Štúra na Štúrovej ulici v Nitre. Podujatie sa uskutoční s finančným príspevím Nitrianskeho samosprávneho kraja. Bližšie informácie získate na telefónnych číslach 0908800782, 6566228.

(rm)

Ladislav Zrubec s prof. Andrejom Červeňákom v synagóge počas udelovania čestného občianstva socháromi Tiborovi Bártfayovi.

Výročie vyhlásenia ústavy oslávili koncertom

Viac ako tisíc divákov prišlo v sobotu 1. septembra do pavilónu „V“ nitrianskeho výstavniska Agrokomples, kde sa uskutočnil v poradí už 13. ročník významného kultúrneho podujatia s názvom Hoj, vlast moja, ktorý už po 13-krát pripravila Nadácia Konštantína Filozofa v Nitre a Agrokomples - Výstavníctvo Nitra.

Benefičný koncert svojou účasťou poctili prezident SR Ivan Gašparovič, predseda NR SR Pavol Paška, primátor nášho mesta Jozef Dvonč a ďalší predstavitelia politického, spoločenského, kultúrneho a cirkevného života. Vstupné bolo dobrovoľné a výťažok z neho bol určený na rekonštrukciu Nitrianskeho hradu.

Koncert už niekoľko rokov

láka divákov obsadením a vynikajúcimi výkonmi najvýznamnejších sólistov orchestra Zboru opery SND, symbolizuje oslavu prijatia našej ústavy. Má za cieľ i pomáhať na ceste uvedomenia si spolupatričnosti k vlastnému národu, porozumeniu, láske, úcte a vytvárať nový rozmer osvietenstva nášho ducha.

Ešte skôr, ako sa pavilónom rozozvučali tóny hudby, sa k divákovi prihovril generálny riaditeľ AX - Výstavníctvo akad. arch. Ing. Ladislav Švihel. Spomenul si na začiatky organizovania koncertov v našom meste, keď na futbalovom štadióne na scéne pod majestátnym hradom, odznela opera Svätopluk a prenášala ju STV. Zdôraznil myšlienku

Na úvod sa prihovril generálny riaditeľ AX - výstavníctvo Ladislav Švihel. Koncertom sprevádzala Izabela Pažitková.

prípravy koncertov, význam ústavy pre život občanov našej vlasti a o. i. kriticky poukázal na „tiežkultúru“, ktorá sa nasilu natláča do našich obyvateľiek prostredníctvom televízných obrazoviek. Obrazovka televízora a počítača vplýva na naše deti a spôsobuje puklinu v ich duši. „Médiá nás krmia nenávisťou! Nesmieme dopustiť, aby otupovali našu myseľ!“ - apeloval na ľudí. „Len kultúrou, vzdelanosťou a tradíciami sa ako národ môžeme odlišovať od iných národov v zjednotenej Európe.“

Na koncerte zazneli najvýznamnejšie árie našich a svetových majstrov Eugena Suchoňa, Gaetana Donizettiho, Lea Delibes, Charlesa Gounoda, Giuseppe Verdiho, Francesca Cilea, Pietra Mascagniho, Giacoma Pucciniho a Geju Dusika v podaní popredných sólistov opery SND Jozefa Kundláka, Lubice Rybárskej, Jolany Fogašovej, Martiny Masarykovej, Adriany Kohútikovej a Martina Babjaka.

(syn)

Koncert je už niekoľko rokov lákavý obsadením a vynikajúcimi výkonmi najvýznamnejších sólistov orchestra Zboru opery SND.

Foto: Ondrej Synak

Viete, že ...

Najobľúbenejším divadelným predstavením sa podľa diváckej ankety, vyhlásenej na konci minulej sezóny, stal muzikál **Divotvorný hrniec**. Druhým najobľúbenejším je **Testosterón** a tretie miesto získala **Portia Coughlanová**. **Miláčikom obecnstva je herečka Eva Pavlíková** a z mužov **Milan Ondřík**.

Po smrti Karola Spišáka sa novým riaditeľom Starého divadla v Nitre stal jeho syn **Ondrej Spišák**, ktorý je režisérom. O funkciu sa uchádzali herci **Ivan Gontko**, **Antónia Miklíková** a ďalší záujemcovia.

Mesto Nitra organizuje v priebehu roka päť jarmokov a jedny **Chrenovské trhy** - od tohto roku ich mesto organizuje počas trvania výstavy **Agrokomplex**. Prvým je **Fašiangový jarmok na Svätoplukovom námestí**. Začiatkom júla **Nitriansky jarmok na Svätoplukovom námestí**. Na prelome augusta a septembra **Klokočinský jarmok na sídlisku Klokočina**. Koncom septembra býva tradičný **Divadelný jarmok**, rovnako na **Svätoplukovom námestí**. Tento jarmok sa organizuje ako súčasť **Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra** - tohto roku v dňoch 21. až 26. septembra. Celoročný jarmočnú sezónu uzatvára **Vianočný jarmok na Svätoplukovom námestí**. Trvá najdlhšie, otvára ho **Mikuláš** a stal sa tradičným miestom na stretnutia **Nitranov** počas adventu.

(syn)

Námestie pred divadlom zdobili figúrky človeče

Nitru zdobili figúrky zo spoločenskej hry „Človeče, nehnevaj sa“ v životnej veľkosti. Projekt pod názvom **Aby ľudia ľuďom** pomáhali pokračuje svojim druhým ročníkom. Tento rok sa do neho zapojilo 10 partnerov. Viacerí z nich majú skúsenosť s predchádzajúcim ročníkom - **Tesco Stores SR, Zsl. energetika**, ale aj **Heineken Slovensko**. Už druhýkrát podporilo projekt aj naše partnerské mesto **Naperville z USA**. V tomto roku sa rozhodli zapojiť aj noví partneri. Sú to firmy **Provident Financial, Inpek, Bekaert Hlohovec, ICS - Industrial Cables Slovakia a SE Bordnetze**. Novým partnerom projektu sa stalo aj ďalšie partnerské mesto **Nitry** - **holandský Zoetermeer**. Novinkou druhého ročníka **Aby ľudia ľuďom** pomáhali bude jeho prepojenie s medzinárodným festivalom **Divadelná Nitra**. Slávnostné otvorenie projektu a predstavenie figúrok verejnosti sa uskutočnilo vo štvrtok

20. septembra na **Svätoplukovom námestí** pri **Divadle Andreja Bagara**. **Figúrky** oživia prostredie pri **Divadle Andreja Bagara** počas celého obdobia konania **medzinárodného festivalu Divadelná Nitra**. Po jeho ukončení ich prenesú, tak ako minulý rok, do obchodného centra **CENTRO Nitra**.

Podľa správkynke **Nitrianskej komunitnej nadácie Mgr. Lubi-ce Lachkej**: „**Výťažok** z projektu podporí grantmi neziskové komunitné aktivity zamerané na zlepšenie kvality života na sídliskách v **Nitrianskom kraji**. Dôležitým kritériom pre výber projektov bude podiel dobrovoľnej práce a zapojenie obyvateľov sídlisk do realizácie projektov. Maximálna výška grantu je **50 000 Sk** na jeden projekt. Do výberu projektov sa môžu zapojiť aj partneri projektu. Počas slávnostného otvorenia zástupcom víťazných projektov odovzdali symbolické šeky.

(Is)

Na husličkách maľované

Pod týmto názvom v **nitrianskej Synagóge** otvorili neobvyklú výstavu z tvorby súčasných slovenských výtvarníkov. Svoju fantáziu, filozofiu a umelecké cítenie vyjadrili všetci na rovnakom podklade - **miesto klasického obrazu na plátne v ráme použili husle**. Husle sú aj symbolom **ľudovej tradície** a v tomto prípade tvoria základný artefakt projektu. Na celom projekte sa zúčastnilo vyše stovky slovenských výtvarníkov, z ktorých každý vdýchol motívu **husličiek** dušu **individuálnym spôsobom**. **Rôznorodosť techník, žánrov, foriem a štýlov** sa tu

prelína s farebnosťou a kreativitou každému z nich vlastnou. **Husle ako symbol** hudby tak ožívajú v úplne nových rozmeroch. V **nitrianskej časti putovnej výstavy** sa nachádzajú diela autorov rôznych generácií, ako napr. **Daniela Bidelnicu, Róberta Almásiho, Tibora Bártfaya, Miroslava Cipára, Bély Kolčákovvej, Vladimíra Kompáneka, Milana Lалуhu, Rudolfa Krivoša, Ondreja Zimku** a ďalších. **Autormi projektu** sú **Beáta Pachingerová** a **Ernest Cich**. Pod realizáciu výstavy sa podpísala **umelecká agentúra** pod záštitou **MK SR** a mesta **Nitry**.

(syn)

Velká sála DAB bola na koncerte H. Hegerovej vypredaná do posledného miesta. Tí, čo sa spoliehali, že zoženú lístky na poslednú chvíľu, nepochodili. Foto: autorka

Hana Hegerová a jej šansóny

Velká sála nitrianskeho DAB vo štvrtok 6. septembra tleskala Hane Hegerovej a jej orchestru pod vedením Petra Maláska. V krásnom zvluku sa postarali o nevšedný hudobný zážitok. Nestárnúca speváčka vyšla na pódium, opierajúc sa o francúzsku barlu. „Spievam stále to isté, a tak som si vymyslela nejakú inováciu,“ povedala na ospravedlenie: „Odkukala som to z jedného amerického seriálu o nemocnici. Po aplauze dodala: „Keď ten čas tak beží....“. Na jej speve to však cítiť nebolo. Hana Hegerová zaspievala všetky známe šansónové hity, pridala aj novšie piesne. Hana Hegerová, vlastným menom Carmen Farkašová, sa narodila 20. októbra 1971 v Bratislave v rodine bankového úradníka. Krátko sa venovala povolaniu učiteľky, tahalo ju to však k divadlu. Pôsobila v slávnej bratislavskej Tatra revue, bola členkou divadla Rokoko a spievala v pražskom Semafore.

Koncert v Nitre možno prirovnáť k priateľskému stretnutiu so starými známymi. Sršala vtipom, spievala šansóny, blues aj džez.

Plná sála DAB tleskala piesňam Levandulová, Lásko prokletá a ďalším... Slová chvály zazneli na margo jej sprievodnej skupiny, pozostávajúcej z úspešných sólistov. „Chlapcov mám rada, koncertujeme spolu už skoro 15 rokov. Chválim ich aj za to, že poznajú texty všetkých mojich piesní a keď mi nejaké slovíčko vypadne, oni mi ho ľahko hodia...“ dodala s úsmevom, koketujúc pritom s nimi ako dáka mladá.

Na margo svojej kariéry sa priznala: „Vždy som tak trochu závidela mojim kolegom, že ich hrajú v rádiách častejšie,“ povzdychla si. Viac ako 1,5-hodinový koncertný program sama uvádzala po slovensky s ospravednením, že jej slovenčina už nie je taká, ako by mala byť, veď v Čechách prežila viac ako dve tretiny svojho života.

Text a foto:
Ludmila Synaková

Medzi riadkami Postrach ulice

Stalo sa to priamo pred vchodom do našej bytovky. Zastal vyblýskaný bavorák, motor stíchol, ale rytmické dunenie nestíchlo. Obaja so susedom sme obrátili pozornosť na príšelca. Dunenie bolo ohlušujúce a jeho rezonancia spôsobovala vibrácie nielen v našich ušiach, ale v celom tele. Pravdepodobne si pri nás dohovril stretnutie. Prvé, čo ma napadlo, bola myšlienka, ako ten mladý človek, ktorý ešte stále sedel za volantom, môže zniesť tolkkú záťaž na uši? Sused, akoby postrehol moju nevysslovenú otázku, poznamenal: „Ak mu ešte neharáš a neohluchol, určite sa tak zanedlho stane!“ Vtom vybehol náš mladý sused z druhého poschodia, zastal pri dverách auta a cez pootvorené okno vravi vodičovi: „Dieťa mi zaspáva, nemohli by ste to stíšiť?“ Dvere sa prudko otvorili a vynorila sa mohutná postava holo-hlavého mládenca, o niečo mladšieho ako náš štúply sused. Z jeho úst zaznela strohá otázka s dôrazom na každé slovo: „Tak vám sa nepáči moje správanie?“, a pootočil sa čelne k nášmu susedovi. Veľké ručičká mu ovisli vedľa tela a situácia začala byť vážna. Vtedy ma napadlo, že mám so sebou mobil. Zdvihol som ho k uchu a zavolať na suseda, ktorý medzitým zdrevenel pred týmto návštevníkom, lebo jeho desivý postoj umocňovalo to hrozné rytmické dunenie v aute: „Nebavte sa s ním,“ zakričali sme nako se bavedomý susedovi, ktorý nás hneď poslúchol a cúvol,“ zavolať sme políciu, veď toto presahuje akékoľvek zvukové normy!“ Keď to se-bavedomý „holohlavec“ počul a videl, nenásledoval suseda. Škaredo zahrešil, sadol si do auta, vycúval a zmizol. Poznávaciú značku auta sme naozaj náhľadli a o ďalšom postupe nám nie je nič známe. Uvádzam tento príklad preto, že dnes nám informačná technika ponúka okamžité možnosti spojenia aj s políciou a to dáva ohrozenému človeku šancu brániť sa. Službukonajúci policajť nás počuli, aby sme druhýkrát takého „hostá“ nevyplašili, ale najskôr ho ohlásili. Policajti budú o chvíľu namieste. Možno by aj boli, ale - kto by nám potom z nich pomáhal napraviť rozbité sánky? **Emil Vontorčík**

Komunitné centrum ponúka pomoc

Novozriadené Komunitné centrum na Nedbalovej ulici na sídlisku Klokočina rozbieha svoje aktivity. Na oficiálnom otvorení centra vo štvrtok 13. septembra sa zúčastnili Jeho Excelencia, veľvyslanec Holandského kráľovstva v Slovenskej republike Rob Swartbol, primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, zástupca primátora František Baláž, poslanec MsZ a predseda VMČ Klokočina Miroslav Bradáč, ako aj ďalší hostia. Na pôde centra ich privítal riaditeľ tohto zariadenia Bohdan Smieška, ktorý sa partnerským stranám poďakoval za finančnú i materiálnu pomoc, ako aj za odborné poradenstvo. Na slávnostnom otvorení sa postupne predstavili partnerské organizácie, ktoré tu budú realizovať programové aktivity, ako sú Materské centrum Klokanciek, Empatia, ZIN, NET, Slovenský skauting, STORM, Občania v akcii, Centrum Slniečko, Občianska poradňa, n.o. a ďalší.

Komunitné centrum vzniklo z pôvodnej základnej školy, ktorú na tento účel venovalo Mesto Nitra. Centrum vybudovali prostredníctvom realizácie trojročného holandsko-slovenského projektu Matra s názvom Budovanie kapacít pre komunitný rozvoj na Slovensku. Vnútorne priestory bývalej ZŠ prešli menšou rekonštrukciou, na ktorú Mesto Nitra vyčlenilo zo svojho rozpočtu 449 tisíc Sk. Po prvej fáze rekonštrukcie, ktorá umožnila spustenie komunitného centra, bude nasledovať kompletná obnova celého objektu. Podobným spôsobom Mesto Nitra už realizovalo rekonštrukciu objektu bývalej ZŠ na Baničovej ulici, kde už niekoľko mesiacov pôsobí špičkovy vybavené Senior centrum. Pros-

triedky na rekonštrukciu chcú získať z európskych fondov.

Primátor Jozef Dvonč na otvorení centra povedal: „Verím, že po komplexnej oprave bude na podobnej úrovni ako Senior centrum a prispesie k rozvoju komunitného života obyvateľov najväčšieho nitrianskeho sídliska, ktoré si zariadenie tohto typu určite zaslúži. Obyvatelia tu nájdu miesto na oddych, na zábavu a seberealizáciu. Tieto priestory by sme chceli využívať na sociálnu kuratelú v podmienkach mesta. Bezbariérový vstup umožní prístup všetkým obyvateľom, telesne postihnutým, ako aj mamičkám s kočíkmi.“

V centre sa postupne vytvoria podmienky na poskytovanie vzdelávacej a tréningovej činnosti, na poskytovanie služieb v oblasti občianskeho, sociálneho a právneho poradenstva, chcú tu vytvoriť priestor pre zmysluplné využitie voľného času detí, mládeže aj dospelých. Zariadenie bude poskytovať priestor pre široké spektrum aktivít zameraných na rôzne vekové kategórie obyvateľov, ako i na seberealizáciu jednotlivcov, formálnych a neformálnych skupín obyvateľov sídliska Klokočina.

Spočiatku bude otvorené počas celého dňa, neskôr by mala fungovať celotýždenná prevádzka. Hlavným cieľom komunitného centra je rozvinúť novú úroveň sociálnej komunikácie a sociálnej interakcie medzi rôznymi vekovými aj sociálnymi skupinami obyvateľov sídliska Klokočina. V objekte na Nedbalovej ulici sídli aj Únia slabozrakých a nevidiacich Slovenska, vďaka čomu sa vytvára prirodzený integrovaný priestor pre ľudí so zdravotným postihnutím aj bez zdravotného postihnutia. Cieľovými skupinami Komunitného centra sú všetci obyvatelia sídliska Klokočina - dospelí jednotlivci, obyvatelia sídliska Klokočina - formálne a neformálne skupiny pôsobiace na sídlisku, ženy na materskej dovolenke, deti a mládež a skupiny ohrozené sociálnou exklúziou, ako sú seniori, nezamestnaní, telesne a mentálne hendikepovaní. Počítačová učebňa je určená pre širokú verejnosť - umožňuje nepretržitý prístup k IT technológiám aj takým skupinám obyvateľstva, ktoré z rôznych dôvodov nemajú prístup k počítačom.

Ludmila Synaková

V rámci Divadelnej Nitry vyhlásili majiteľov DOSIEK za sezónu 2006/2007. Aj keď v čase, keď sa mesačník dostane do stánkov, už budete poznať oficiálne výsledky, prinášame vám informáciu o nomináciách. O úzkom výbere rozhodlo 41 divadelných kritikov, teoretikov, kultúrnych publicistov, pedagógov a po prvýkrát aj študentov divadelnej vedy VŠMU. Hlasovanie bolo neanonymné. Anketu vyhlasuje Asociácia súčasného divadla a Asociácia Divadelná Nitra. Nitrianske DAB získalo viaceré nominácie. Inscenácia hry *Mariny*

Nominácie na dosky

Carrovej Portia Coughlanová v réžii Michala Vajdičku bola nominovaná na Cenu za najlepšiu inscenáciu uplynulej sezóny. Na túto cenu bola nominovaná inscenácia baletu *Svadba podľa Figara* (Mozarta) v podaní Baletu Štátneho divadla Košice a inscenácia hry *Popol a väseň z Činohry SND Bratislava*. Mária Kráľovičová, Zuzana Fialová a Zuzana Kanócz boli nominované na Cenu za najlepší ženský herecký výkon sezóny 2006/2007. Nitrianska herečka Zuzana Kanócz za postavu Portie Coughlanovej v inscenácii hry *Mariny Carrovej Portia Coughlanová*. O Cenu za najlepšiu scénografiu sezóny 2006/2007 zabojoval aj Pavol Andraško za scénu k inscenácii hry *Mariny Carrovej Portia Coughlanová* (DAB Nitra) a Alexandra Grusková za scénu k inscenácii hry *Henrika Ibsena Heda Gablerová* (DAB Nitra). O Cenu za najlepší kostým sezóny sa uchádzala Alexandra Grusková, ktorú nominovali za kostýmy k inscenácii hry *Henrika Ibsena Heda Gablerová* DAB Nitra.

(syn)

Návšteva po rokoch

Minulý mesiac zavítal po mnohých rokoch opäť do Nitry prof. Stanislav Ďuriš z Chicaga. Prišiel aj so svojou manželkou Carmen, rodenou Madridčankou. Svoju osemdesiatku oslávil v rodných Vesteniciach aj v Nitre, kam sa rodina presťahovala a kde vyštudoval gymnázium. Navštívili sme piaristické gymnázium Na Vršku i novootvorené diecézne múzeum na Nitrianskom hrade, odkiaľ sa z hradieb rozhládali dookola po celom meste i okolí. Bolo na ňom vidno dojatie z rozpomienok na vojnové i povojnové časy. Nitra sa veľa zmenila, ale tie historické dominanty, ktoré mohol pohľadom z hradu obšiahuť, zostali a k nim pribudli nové. Iste mu bolo aj ľúto, že sa nemohol podeliť s dojmami so svojím životným priateľom, tiež Nitranom, Karolom Belákom, ktorý po emigrácii z býv. ČSR a desaťročnom študijnom pobyte v Madride zakotvil pre zmenu v Bronx (New York). Ich život, zdá sa, je osudovo spätý. Narodili sa v jeden rok, mesiac a deň, jeden v Nových Zámkoch, druhý v Dolných Vesteniciach. V Nitre žili na jednej ulici, na Farskej a sedeli

v jednej lavici piaristického gymnázia. Obaja prežili hrozné bombardovanie mesta. Karol Belák so šťastím prežil dopad bômb na ústav saleziánov pri nitrianskom Župnom dome a Stanovi Ďurišovi zahynul otec (dodnes leží v masovom hrobe na Mestskom cintoríne v Nitre). Po celý život udržiavajú kontakt a obaja sa významne zapísali do slovenskej národnej kultúry, hoci produktívny vek prežili v zahraničí.

Obaja Nitrania totiž po februári 1948 zanechali štúdium práva na Univerzite Komenského a tajne so ohrozením života prekročili pri Chebe hranice do SRN. Dostali sa do Kolégia sv. Jakuba v Madride, kde sa zapísali na univerzitu v r. 1951.

Karol Belák sa stal literárnym kronikárom svojráznej univerzitnej komunity Slovákov v povojnovom Madride päťdesiatych rokov. (Z 18 Slovákov v kolégiu bolo 6 Nitranov!)

V Nitre je už známy z početných návštev svojho brata Jozefa, ako aj z dvoch prezentácií svojich literárnych diel v r. 1996 a 2005. Po novembri

pokračovanie na 34. str.

Návšteva po rokoch

dokončenie z 33. str.

1989 sa rozhodol vydať v SR svoje spomienky na madridské štúdiá a na svojich kamarátov z Kolégia sv. Jakuba Apoštola. Po preklade Unamunovej novely Svätý Manuel Dobrák, mučeník (Nitra: Eko, 1997) bola to už druhá kniha, ktorá mu vyšla v Nitre: „Madrid, zastávka a krížovka slovenského študenta (1951-1960)“. Svoj osobný životný zápas, ako aj život svojej rodiny i osudy desiatok priateľov zo slovenskej komunity v New Yorku zachytil v obsiahlom životopisnom románe „Život v tieni mrakodrapov (1960-2004)“. Jeho priateľ Stano Ďuriš vyštudoval

dejiny a po odchode do USA zakotvil na Lewis University v Chicagu, kde sa vypracoval na univerzitného profesora. Po 18 rokoch pôsobenia zanechal spokojný univerzitný život a odišiel do Hlasu Ameriky do Washingtonu. Tu pracoval od roku 1981 ako redaktor až do odchodu do dôchodku pod menom Juraj Stanislav, ale v posledných rokoch sa venoval réžii. S Františkom Lysym, ktorý písal pod menom Fr. Marek a s Agnesou Jergovou, známou v éteri ako Marína Zvrhanová, sa stali známymi s desiatkou ďalších svojich externých spolupracovníkov, ako boli Dušan Tóth z Toronta, Dr.

Rudolf Blatnický z Ríma, Karol Strmeň z Clevelandu, Felix Litva z Kanady, a najmä Dr. Anton Hlinka z Mníchova.

Je potešením pre obyvateľov každého mesta návšteva vzácných hostí, tobôž ak ide o jeho bývalých obyvateľov, ktorí aj v zahraničí nezabudli na svoje rodisko, na najkrajšie miesta svojej mladosti a svojou životnou aktivitou prispeli k ich zveladeniu. Nech aj táto spomienka na oboch vzácných Nitranov, žijúcich v USA, ktorí sú stále citovo spojení so svojím mestom pod Zborom, je príležitosťou k tomu, aby sme im srdečne zblahoželi k životnému jubileu a popriali hodnotenie zdravia a ďalšie návraty do starej vlasti!

PhDr. Emil Vontorčík

Aspoň raz za života vystúpiť na Kriváň

Aj tento rok sa Nitrania, členovia Slovenského Hnutia Obrody (SHO), zúčastnili Národného výstupu na Kriváň. Výstup, ktorý sa uskutočnil 18. augusta, zorganizovala Matica slovenská (MS), Klub slovenských turistov, Mesto Vysoké Tatry a Mesto Liptovský Mikuláš. Prví Nitrania sa ubytovali v turistickom tábore Pribylina už v pondelok 13. augusta a pripravili miesto na ubytovanie aj pre ostatných Nitranov, ktorí do tábora dorazili vo štvrtok a v piatok. Členovia SHO, ktorí sa v tábore ubytovali už v pondelok, využili krásne letné počasie na vychádzky do okolitých lesov a túry, ktoré prispeli k udržaniu ich fyzických a psychických síl. Nitrania sa rozhodli absolvovať dávno plánovanú túru. Postupne vystúpili na vrch Baníkov (2178 m), Hrubú kopu (2166 m), Tri kopy (2136 m) a Plačlivo (2125 m). Navštívili aj miestny salaš, kde

si u baču kúpili čerstvý ovčí syr a žinčicu. A tak 3 kg čerstvého syra a 8 litrov žinčice bolo tým pravým a povoleným dopingom. Výstup na majestátny Kriváň sa začal v sobotu o 6.30 hod. Počasie spočiatku nebolo priaznivo naklonené, našťastie Kriváň zaliali snežné lúče, ale v dolinách zostala hustá biela hmla. Bol to jedinečný pohľad na naše Tatry. Približne o 11.00 hod. sa účastníkom výstupu na Kriváni prihovril zástupca MS a Klubu slovenských turistov, ktorí nás obo-

známili s históriou a tradíciou výstupov na Kriváň. Účastníci výstupu si spoločne zaspievali aj štátnu hymnu SR. Na Kriváni sme pobudli ešte asi hodinu, aby sme si dosýtosť vychutnali majestátnu krásu Tatier. V nedeľu sme sa vybrali na cestu domov, do starobylej Nítry, aby sme mohli všetkým rozprávať o našich zážitkoch a presvedčení, že tak ako moslimovia musia aspoň raz za život navštíviť Mekku, tak by mal každý Slováčok aspoň raz za život vystúpiť na náš Kriváň. (rš)

Fotografie herca Borisa Farkaša

V rámci sprievodných podujatí medzinárodného festivalu Divadelná Nitra otvorili v malej galérii AKCENT výstavu fotografií herca divadla Astorka Borisa Farkaša. Na fotografiách si môžete pozrieť známe herecké tváre, pôsobiace v bratislavskej Astorke Korzo 90: Furková, Kolínska, Sládečková, Šišková, Tóbiás, Hajdu, Landl, Lasica, Noga, Nvota, Šimun,

Zednikovič a iní. Výstava jeho fotiek v Nitre je prvou na Slovensku. Nájdete na nej viac ako 40 jedinečných fotografií z prostredia domovského divadla, ktoré vznikli v zákulisí, v šatniach, v maskérni, na čítačkách, alebo na oprášovacích skúškach. O svojich fotografiách Boris Farkaš hovorí: „Sú to bezprostredné fotky zo zákulisia. Zachytávajú situácie,

ktoré profesionálny fotograf môže nasnímať len veľmi ťažko, pretože my herci sa radi štylizujeme do „prirodzených“ pozícií, hneď ako cítime v blízkosti objektív. Keď som sa rozhodol fotiť, chodieval som do divadla veľa dní, mieril som foťákom len tak, bez toho, aby som stlačil spúšť. Čakal som, kým kolegov unavím natoľko, aby sa správali a vyzerali tak, ako sa skutočne správajú a vyzerajú...“ Výstavu B. Farkaša si môžete pozrieť v malej galérii AKCENT do 22. októbra každý deň od 10.00 do 19.30 hodiny. Vstup je voľný.

(red)

V Nitrianskej galérii hovoria: „Jesť sa musí!“

V reprezentačných sálach a v Galérii mladých Nitrianskej galérie vystavujú diela 27 slovenských a hostujúcich českých umelcov, ktorí vo svojich dielach stvárňujú fenomén jedla. V kontexte slovenského umenia 20. storočia mu však ešte nevenovali samostatnú výstavu so zameraním najmä na tvorbu súčasných umelcov. Nitrianska galéria sa preto rozhodla zmapovať túto tému a oslovit široké spektrum výtvarníkov tvoriacich v rôznych médiách. Výstava ponúka pohľad na umenie, v ktorom použili jedlo buď ako samotný materiál tvorby, alebo ho prezentujú v jeho najrozmanitejších podobách, formách a spôsoboch konzumácie, ale aj v pre-

nesenej a metaforickej rovine, kde pracuje s ideou potravy a konzumu. Zámerom výstavy však nie je ukázať komplexnú prezentáciu všetkých diel, ktoré súvisia s jedlom, snažili sme sa skôr ponúknuť kurátorský výber najreprezentatívnejších prác a divácky atraktívnu, chutnú a pestrú zmes rôznych umeleckých prístupov k danej téme. Výstava je rozčlenená do niekoľkých tematických celkov, ako napr. Jedlo ako surovina, Jedlo a konzum, Jedlo ako metafora (so samostatnou podskupinou Posledná večera a nakoniec Jedlo ako odpad. Výstavu si môžete pozrieť do 21. októbra.

(syn)

Po stopách minulosti (I. časť)

Vráti sa čas, keď ľudia lákali kinosály?

Od prvého verejného kinematografického predstavenia, ktoré uviedli Francúzi, bratia Auguste a Louis Lumièreovci v Grand Café na Boulevarde des Capucines v Paríži 22. marca 1895, uplynulo len 5 rokov, pokiaľ si tento prevratný vynález zábavnej techniky našiel cestu do Nitry. Prvý film Nitrania uvideli pred 105 rokmi - 10. a 11. novembra 1900 na filmovom plátne „vandrujúceho kina“ podnikateľa Benkóho. Videli privítanie ruského cára v Berlíne, útok vojenskej jazdy a požiar maštálí grófa Kinského. Prvé stále kino v meste pod Zoborom otvorili v roku 1903. Nechal ho postaviť ako drevenú budovu jeho majiteľ Žigmund Adler podľa vzoru American Bioscop. Nemé filmy premietali každý deň a to aj viackrát. Pri ich produkcii hrala kapela. Záujem o filmové predstavenia bol taký veľký, že preplnené hladisko neunieslo počet divákov a pri premietaní filmu 15. mája 1903 sa zrútilo. Dňa 31. marca 1905 otvorili druhé nitrianske kino Cromo - Biograph, ktoré lákalo návštevníkov zaujímavým programom cudzích filmov. O tri roky neskôr, 15. júla 1908 hotelier Schiller v prízemnej budove, ktorá stála v záhrade patriacej jeho hotelu, otvo-

ril kino Apollo. Premietali sa tu nemé filmy najmä pre deti a mládež, často ich sprevádzala živá hra na hudobnom nástroji. Existencia tohto kina, na mieste ktorého dnes stojí hotel Zobor, bola krátka. Trvala iba do augusta 1909. Nitranom filmové predstavenia učarovali a veľmi si ich obľúbili. To dávalo príležitosť podnikateľom otvárať ďalšie kiná. Na jar roku 1912 to bolo kino Salón, ktoré si našlo miesto pri mlyne a v rovnakom čase začalo premietiť aj kino Grand Bioskop, ktoré divákovi ponúkalo „pohyblivé obrázky“ na trhu. Kalvínsku modlitebňu, ktorá stála oproti synagóge v roku 1913 adaptovali na kino Urania. Občanov na premietanie filmov pozývalo každý deň. Existovať prestalo 26. marca 1945, keď pri bombardovaní Nitry dostalo plný zásah a ten ho úplne zdemoloval.

V krátkom čase po vzniku prvej ČSR v priestoroch bývalého maďarského divadla vzniklo kino Bio - Republika. Bolo vo vlastníctve Družstva Slovenského národného divadla v Bratislave. Na jeho licenciu v záhrade Kravárikovej kaviarne Otthon 15. júna 1921 otvorili Záhradný biograf. Ďalšie nitrianske kino nieslo názov Meteor. Zriadil ho 1. augusta 1908 filmový producent Július Daitsch (Deutsch). Budovu kina postavili z dreva a natreli zelenou farbou. Stála neďaleko súdu (sédrie) na mieste, ktoré PhDr. Otmar Gergelyi, nitriansky historik a architekt, lokalizoval na Piaristickej ulici. V kine roku 1913 návštevníci pri premietaní filmu počuli hudbu aj hlasy z fonografu, ktorý vyhrával za premietacím plátňom.

(Dok. v bud. čísle)
PhDr. Vladimír Černák

Medzi významných Nitranov patrila aj Gustáv Löger

V tomto roku si pripomíname 180. výročie narodenia vynikajúceho kultúrneho pracovníka, fotografa, etnografa a podnikateľa Gustáva Lögera. Narodil sa v Sobotišti (dnes okres Senica) v r. 1827, pravdepodobne ako potomok nemeckých habánov. Matrika zaznamenávajúca narodených z tohto obdobia je, žiaľ, poškodená, a preto presný dátum jeho narodenia nepoznáme. Práve jeho meno spôsobilo, že sa doposiaľ v našej literatúre uvádzal ako Nemeč. Biografické údaje boli až doposiaľ úplne neznáme. L. Hlaváč vo svojich Dejinnách slovenskej fotografie uvádza, že Löger v Nitre fotografoval už od 60. rokov 19. storočia. Venoval sa portrétom i krajinkám. Bol autorom ojedinelého projektu, keď vydal 28 kolorovaných fotografií ľudových krojov Nitrianskej župy. Neskôr boli publikované v župnej monografii v r. 1899. V r. 1873 získal Löger na Svetovej výstave vo Viedni I. cenu - medailu Františka Jozefa „Za pokrok“ a v r. 1882 od Nitrianskej poľnohospodárskej jednoty medailu „Za zásluhy o fotografiu“. Jeho ateliér pôsobil na dnešnej Farskej ulici č. 9 (budova Uniq). Zmieňuje sa o tom židovský publicista F. Faith v r. 1939 v súvislosti so susedným rodným domom biskupa O. Procházku. Istý čas pritom zdieľal tento ateliér aj s fotogra-

fom F. Jeanotom. Dalšie pracoviská mal v Piešťanoch a rumunskom Arade. Po Lögerovej smrti viedla ateliér jeho manželka Anna Hessmanová (1824-28.11.1918), podľa O. Gergelyiho do r. 1901 (od r. 1861). Aj zachované fotografie potvrdzujú fakt, že vdova po Lögerovi prevádzkovala ateliér naďalej.

K ďalším Lögerovým aktivitám patrilo divadelníctvo. M. Cesneková - Michalcová na základe svojich výskumov uvádza, že Lögerova činoherná a operetná spoločnosť vystupovala v Piešťanoch od r. 1869 pravidelne každý rok od júna do konca augusta. Odtiaľ sa vracala po skončení letnej kúpeľnej sezóny do Nitry. Tu sa pokračovalo v predstaveniach v sále hostinca U zlatého jeleňa (oko-

lo rokov 1873 -1874). V r. 1877 Löger spolupracoval s divadelným riaditeľom J. Schulzom, pritom však uzatváral zmluvy aj s inými umeleckými skupinami. Na jeho pozvanie prišla do Nitry i Piešťan v r. 1874 30-členná detská divadelná spoločnosť Karolíny Wagenerovej z Viedne, ktorá zožala obrovský úspech.

Löger tesne pred smrťou si postavil v Piešťanoch obytnú vilu, ktorá dodnes nesie jeho meno. Pripomína malý zámok a stojí tesne pri vstupe návštevníkov Piešťan na Kolonádny most s barolámačom. Dnes je tu umiestnený študentský domov Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej.

Podľa všetkého sa zdá, že Löger bol bezdetný. Zomrel po krátkej chorobe 19. 10. 1898 a o dva dni na to ho za veľkej účasti občanov pochovali na mestskom cintoríne.

Robert Bača

V tejto budove na dnešnej Farskej ulici č. 9 mal Gustáv Löger ateliér.

Prvé stretnutie potomkov v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu

Slováci z Dolnej zeme prišli pod Zobor

Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre oslávilo 85. výročie svojej existencie aj pripomenutím si bohatých poľnohospodárskych tradícií Slovákov na Dolnej zemi. Poľnohospodárska kultúra je veľkým dedičstvom, ktoré už takmer tri storočia formovalo život našich krajanov, ktorí sa v časoch feudalizmu usadili v širšom priestore Veľkej uhorskej nížiny. Slováci sa v tom čase prisťahovali do týchto oblastí v prevažnej časti ako poddaní roľníci v túžbe získať zem. Pôdu doma nemali a na Dolnej zemi po vyhnaní Turkov ostali pusté a neobrobené komplexy pôdy, kde ju presídlení Slováci po vykúpení z vyhnanstva dostali do vlastníctva. Zapúšťanie pevných koreňov do nej poznačili na dlhé storočia ich život a prejavy hmotnej a duchovnej kultúry. To všetko dosiahli najmä zásluhou mnohých slovenských učiteľov, farárov a iných vzdelancov, ktorí medzi svojimi krajanmi zohrávali významnú úlohu na poli hospodárskom, národnom, kultúrnom, osvetovom, ale aj v školstve a cirkevnom živote. Dejinami dolnozemských Slovákov sa zaoberá a sleduje ich aj Slovenské poľnohospodárske múzeum. Pri zbieraní údajov spolupracuje s podobným múzeom vo Vojvodine, ktoré sídli v Slováckmi obyanom Skulpíne, súčasťou Báčskeho Petrovca.

Na stretnutie pricestovali dolnozemskí Slováci zo Srbska: Báčskeho Petrovca, Piv-

nice, Selenče, Lalite, Kovačice, Padiny a z Rumunska: Nadlaku a Madarasu, z Maďarska zo Sarvaša. Medzi hosťami boli aj významné osobnosti, podnikatelia v poľnohospodárstve, učitelia, matiční a osvetoví pracovníci. Mali sme možnosť stretnúť sa s profesorom Poľnohospodárskej fakulty v Novom Sade Dr. Jánom Kišgecim, zakladateľom a terajším riaditeľom PM v Skulpíne, ktorý pôsobil aj ako minister poľnohospodárstva v Juhoslávii a v Srbsku. V Nitre ich privítal riaditeľ múzea Ing. Marián Švikruha a pozdravil ich zástupca NSK PhDr. Miloš Bača. V delegácii z Kovačice bol aj predseda MO MS Pavel Baláž, rodina Ing. Michala Činčuráka, ktorý vyštudoval agronómiu na SPU v Nitre a zaoberá sa veľkovýrobou zeleniny. So skupinou z Padovy pricestoval Ján Pavela, ktorý stojí na čele poľnohospodárstva s 3-tisícami hektárov pôdy a moderným strediskom na uskladnenie a konzervovanie plodín. Z rumunského Nadlaku k nám zavítal podpredseda župnej organizácie Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku Ján Kukučka a riaditeľ a. s. Agroslávia Pavel Mokoš. Z Tešedikovho mesta Sarvaš prišiel župný poslanec a poľnohospodár František Závoda, učiteľka zo slovenskej školy Erika Sigetiová a predsedníčka slovenskej samosprávy v Kardoši Judita Fábriová.

Ján Jančovic

Galéria Hudby

Významnou kultúrnou činnosťou Nitrianskej galérie je organizácia hudobných koncertov a podujatí, ktoré sú zamerané na šírenie pôvodnej slovenskej tvorby a na podporu a rozvoj spoločného dialógu medzi výtvárnym a hudobným umením. Už koncom septembra naštartovali prvým koncertom z tohto cyklu, keď sa ako prví predstavili violončelista Jozef Lupták a klaviris-

ta Ivan Šiller. Galéria Hudby potrvá až do 19. decembra. Dovedna je pripravených sedem hodnotných koncertov, vďaka ktorým sa zlepši bilancia nitrianskeho hudobného života. V októbri sa môžete tešiť na druhý - v stredu 10.10. sa publiku predstaví Zwiebel kvartet v zložení Marek Zwiebel (husle), Peter Mosorjak (husle), Peter Zwiebel (viola) a Andrej Gál (violončelo), ktorí

zahrajú diela Ludwiga van Beethovena a Juraja Hatrika. Na 24. oktobra galéria pripravuje koncert pre klavír a husle. Pavel Burdých, ktorý k nám pricestuje z Českej republiky a Zuzana Berešová uvedú diela Eugena Suchoňa, Bélu Bartóka a Cézara Francka. Všetky koncerty sa začínajú o 18. hodine. Pre dospelých je vstupné 60 Sk, študenti a ZTP zaplatia 40 Sk, permanentka na všetky koncerty je 360, prip. 240 Sk. **(syn)**

Ponúknú nám rodinné striebro

V nitrianskom Divadle Andreja Bagara sa nasledujúca divadelná sezóna bude niesť v duchu diel slovenskej klasiky.

Pod spoločným názvom *Rodinné striebro* uvedú na príklad *Statky zmätky* J. G. Tajovského či *Matku* J. Barča - Ivana. Réžie klasikov sa však ujímajú súčasní mladí režiséri, ktorí sa pokúsia vliať „starým“ kúskom novú energiu. „Chceme tieto diela oprášiť a nanovo oživiť! Dať im nový rozmer. Inscenačný, ale predovšetkým originálne interpretačný,“ hovorí šéfdramaturg DAB Svetozár Sprušanský.

Takouto formou chce divadlo upozorniť aj mladých divákov na „hodnoty z minulosti“. Ako hovorí šéfdramaturg DAB Svetozár Sprušanský: „Diela slovenskej literatúry (či už tie prozaické alebo dramatické) sa neraz stávajú predmetom iba tzv. povinného čítania, alebo priam všeobecného nezaujmu širšej populácie nášho národa. Prítom sa tak radi niektorí z nás bijú do prs, akí sme hrdí Slováci! Často sa musíme len tíško hanbiť za to, ako málo poznáme prácu našich predkov. Diela Sládkoviča, Tajovského, Hviezdoslava, Figuli, Šikulu; ale aj Cikquera, Galandu, Meličkovej, Janka Blaha či Paľa Bielika. Na čo, z tvorby našich literárnych klasikov a dramatikov, môže byť skutočne hrdí?! Čo považujeme za kľenoty ich tvorivého odkazu? Čo sa stalo skutočným rodinným striebrom slovenského náro-

da?! Tieto a mnohé ďalšie otázky, si chceme klásť bez falošnej národnej prepätosti, či pátosu. Nechceme nikomu nič vnucovať, dokazovať, ani ho o ničom presviedčať a nechceme ponúkať ani jednoznačné odpovede. Divadlo sa bude snažiť staršiu, ale predovšetkým mladšiu generáciu našich divákov upozorniť na hodnoty z minulosti. Tieto diela sa chystajú nanovo oprášiť a oživiť! Vdýchnuť im nový - javiskový život a dať im nový rozmer. Inscenačný, ale predovšetkým originálne interpretačný. Odieť ich do šatu prítomnosti, dnešného uvažovania, čítania.

Toho etického aj estetického. Zasadit' ich do nových vzťahov a súvislostí - dobových, ale aj aktuálne dnešných,“ hodnotí nasledujúcu sezónu šéfdramaturg S. Sprušanský.

Pozývajú na strhujúce príbehy, originálne režijné pohľady, na nezabudnuteľné herecké výkony a bohaté divácke zážitky v prítomnosti našich sál, ktoré ako verí, budú pre divákov lákavé a vzájomne obohacujúce!

Prvou inscenáciou, ktorú uvedú 9. novembra je hra J. G. Tajovského Statky zmätky. Prostredníctvom nej sa pokúsia o hľadanie prvkov aktuálnosti v správaní sa súčasníka, zápasiaceho s problémami vršenia majetku,

poznačené dominanciou materiálnej stránky pri uzatváraní partnerských vzťahov či manželských zväzkov. To sú témy, ktoré môžu aj dnešného diváka nielen pobaviť, ale nanovo osloviť svojou smutnou nemennosťou - a pritom vtipnosťou zobrazenia. Réžiu bude mať Lubomír Vajdička a premiéra bude 9. novembra vo veľkej sále.

Netradičný pohľad na intímny svet jemného rodinného pravdiva to je hra **Júliusa Barča - Ivana MATKA**. So všetkou jeho zložitnosťou, nejednoznačnosťou rozhodovania k etickej až rodovej zodpovednosti. Ako si pamätáme z povinného čítania, pôjde o matku a jej vzťah k dvom synom a vzťahy k budúcej neveste. Podoby lásky materskej, partnerskej, mladomanželskej. Réžiu má Marián AMSLER, premiéra bude 14. decembra v štúdiu.

Magický príbeh vo veľkolepej scénickej freske o podobách ľudského údela. Toto všetko ponúka dielo **Františka Svantnera a Dobroslava Chrobáka PIARGY, čo je názov osady ležiacej uprostred temných hôr.** V osade miznú ľudia, zjavujú sa príznaky zo záhrobia a všetci sa bezuzadne oddávajú svojím telesným pudom. Viac sa dozviete z príbehu, ktorý vám vyrozprávajú herci z režisérskom Romanom Polákom. Premiéra bude krátko po novom roku - 18. januára 2008 vo veľkej sále.

pokračovanie na 40. str.

dokončenie z 39. str.

Diváci iste ocenia uvedenie legendy slovenskej populárnej piesne na nitrianskom javisku. **Klasická opera Martina Braxatorisa a Geju Dusíka Brodrá ruža** je označovaná aj ako pilier slovenskej hudobno-dramatickej tvorby. Nitrania vám ju ponúknu v netradičnom - priam felliniovskom javiskovom spracovaní. Môžete sa tešiť na slovenské šlágre, ktoré budú ako sladké hojdanie sa na morských vlnách trblietajúcej sa peny nostalgickej minulosti. Réžie sa ujme Jozef Bednárík, premiéra je naplánovaná na 4. apríla 2008 vo veľkej sále.

Božena Šlančíková Timrava a jej VŠETKO ZA NÁROD. V čechovskej atmosfére dedinskej fary sa odohrávajú lásky troch nevydaných sestier. V ich domácnosti sú stálymi hosťami najrozličnejší nápadníci: komický a stále ukričaný chránenec ich otca; mladý vdovec, ktorý bez prestania sníva o Amerike; depresívny dedinský učiteľ, ktorý sa pričasťto utieka k alkoholu; ale hlavne najväčší fešák z okolia, ktorý má jedinou chybu - je Maďar.

Ako to všetko dopadne sa dozviete 13. júna, na kedy je naplánovaná premiéra v režijnom prevedení Michala Vajdičku.

Podobný experiment je na slovenských javiskách ojedinelý. Zažili sme napríklad čisto muzikálové sezóny, ale aby divák stavilo všetko na slovenskú kartu, to chce odvahy. Veríme, že umelcom z DAB tento pokus vyjde.

(syn)

Vinea z Nitry chutí ľuďom dodnes

Možno si spomínate na časy, keď naša Nitra bola preslávená príjemne chuťiacim nápojom Vineou. Tento slovenský výrobok sa nestratil na trhu ani v záplave zahraničných výrobkov a už niekoľko desaťročí sa teší veľkej obľube. Zrod Viney na začiatku 70. rokov bol prinajmenšom objavom desaťročia. Nie lenže šlo o originálny nápoj, ale aj z domácich surovín a vôbec si to nerozhádzal ani s predpismi o správnej výžive - vďaka obsahu vitamínov, ovocných cukrov a organických kyselín, absencii farbív a minimálne desaťpercentnému podielu ovocnej zložky. Taký zdravý nápoj mohol spotrebiteľov len potešiť, bez ohľadu na to, že za oných čias bol výsledkom stranického zadania. Pri vynájdí receptúry stál so svojím tímom vedecký pracovník Ján Farkaš z Vinárskych závodov v Pezinku, konkrétne z výskumného pracoviska v Modre. Vychádzal z toho, že väčšina nealko nápojov sa dovtedy vyrábala buď z citrusového ovocia, alebo ako napodobenina kolových malinoviek. On sa však rozhodol použiť ako bázu hroznový mušt, vďaka čomu by sa surovina nemusela dovážať. Po namiešaní podielov a chuti bolo treba v najzložitejšej, finálnej fáze nový nápoj ešte stabilizovať, aby si dokázal vo fľaši dostatočne dlho uchovať kvalitu.

Riešenie sa našlo v pastemizácii. Tunelový pastér anglickej výroby bol schopný „vybaviť“ za hodinu až 80-tisíc štvrťlitrových fliaš. Odborníci dodnes tvrdia, že celá technológia výroby bola na vtedajšie pomery naozaj unikátna. Nový produkt začal žiť svoj príbeh. Doň zapadá aj na pohľad rozprávková, ale skutočná príhoda o tom, ako sa Vinea dostala do Ameriky. V roku 1987 prišiel na Slovensko kvôli slovenským vínam Američan českého pôvodu Edward Cihak. Počas rokovanií siahol omylom namiesto po minerálke po pohári s Vineou. Ten hlt bol osudový. Ešte v tom roku založil spoločnosť Vinea Importers Ltd USA a odštartoval export za oceán. Istý čas vraj masívny vývoz Viney spôsobil aj výpadky na našom trhu. Na ekonomické zmeny po roku 1989 Vinea doplatila zánikom exportu. Do úzadia ju zatlačili aj nové podmienky na trhu, kam sa dovalila lavína lacných malinoviek a džúsov zo zahraničia balených v praktickejších obaloch. Od druhej polovice 90. rokov však Vinea zažíva znovuzrodenie. Jej producent Vitis Pezinok, najväčší výrobca vín, destilátov a nealko nápojov na báze hrozna v Malokarpatskej oblasti, ju už dnes produkuje v objemoch 12 miliónov fliaš ročne. Vyváža ju do Česka, Poľska, Rakúska, Nemecka a Írska.

(rm)